

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

**ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ
ШКОЛЯРІВ**

**Анотований
бібліографічний покажчик
трьома мовами**

Укладач Ірина Свістельник

LVIV STATE UNIVERSITY OF PHYSICAL CULTURE

**HEALTH MOTIVE ACTIVITY
SCHOOLBOYS**

**Bibliography pointer
with annotations in three languages**

Compiler Iryna Svistelnyk

ЛЬВОВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ

ОЗДОРОВИТЕЛЬНАЯ ДВИГАТЕЛЬНАЯ АКТИВНОСТЬ ШКОЛЬНИКОВ

Аннотированный библиографический
указатель на трех языках

Составитель Ирина Свистельник

*Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму”
Започаткована 2009 року*

Оздоровча рухова активність школярів : аот. бібліогр. покажч. трьома мовами [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2018. – 85 с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичного виховання, спорту і туризму”, вип. 1).

До анотованого бібліографічного покажчика увійшли друковані та електронні джерела бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури. Праці науковців, що досліджують проблеми оздоровчої рухової активності різних соціально-вікових груп розміщено в алфавітній послідовності прізвищ авторів, анотації подано трьома мовами (українською, російською та англійською); тексти анотацій збережено в авторських варіантах.

Бібліографічні описи складено відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 „Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання” та ДСТУ 3582–2013 „Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила”.

Покажчик призначений для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів ВНЗ фізкультурного профілю, факультетів фізичного виховання ВНЗ та всіх, хто здійснює наукові дослідження з оздоровчої рухової активності.

ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ ШКОЛЯРІВ

1. Андреева О. Організація рекреаційно-оздоровчої діяльності дітей віком 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку / Олена Андреева, Анна Гакман // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 4. – С. 40–46.

Анотація. Стаття присвячена розробці, теоретичному обґрунтуванню і практичній перевірці ефективності технології організації рекреаційно-оздоровчої діяльності школярів у віці 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку.

Ключові слова: дитячий табір відпочинку, рекреаційно-оздоровча діяльність, підлітки, технологія.

Аннотация. Статья посвящена разработке, теоретическому обоснованию и практической проверке эффективности технологии организации рекреационно-оздоровительной деятельности школьников в возрасте 11–14 лет в условиях детского лагеря отдыха.

Ключевые слова: детский лагерь отдыха, рекреационно-оздоровительная деятельность, подростки, технология.

Annotation. The article is devoted to development, theoretical substantiation and efficiency verification of recreation and health-related activity organization technology for 11–14 years aged children in summer camps that takes into account the motivation of adolescents and intended to create the appropriate conditions for physical and psycho emotional recovery following the academic year, to develop in students the knowledge and skills for active leisure.

Key words: summer recreational camps, recreation and health related activity, adolescents, technology.

2. Андреева Е. Программирование физкультурно-оздоровительных занятий с девочками-подростками / Андреева Е. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – Т. 2. – С. 38–41.

Аннотация. На основании индивидуального подхода к выбору средств была разработана методика физкультурно-оздоровительных занятий, учитывающая уровень физического здоровья, развитие двигательных качеств, особенности телосложения, интересы тех занимающихся. Программа предусматривала наличие специализированных «блоков», которые дают возможность осуществлять избирательное влияние на разнообразные компоненты физической подготовленности девушек, обратную связь в виде контроля реализации поставленных физкультурно-оздоровительных задач и формирования комплексов, наличие широкого спектра музыкального сопровождения занятий.

Ключевые слова: занятие физической культурой, программирование, девочки-подростки.

Анотація. На підставі індивідуального підходу до вибору засобів була розроблена методика фізкультурно-оздоровчих занять, що враховувала рівень фізичного здоров'я, розвитку рухових якостей, особливості статури, інтереси дівчат-підліток. Програма передбачала наявність спеціалізованих «блоків», що

дають можливість здійснювати виборчий вплив на різноманітні компоненти фізичної підготовленості дівчат, зворотній зв'язок у виді контролю реалізації поставлених фізкультурно-оздоровчих задач і переформування комплексів, наявність широкого спектра музичного супроводу занять.

Ключові слова: заняття фізичною культурою, програмування, дівчатка-підлітки.

Annotation. *The procedure of physical fitness training is developed based on the individual approach for means choice, which take into consideration level of physical health, motor skills development, peculiarities of bearing, interests of exercisers. The training program implies the building from specialized "blocks". Such organization of exercises allow selective influence on various components of physical fitness of girls-teenagers, feedback consisting in the control of physical fitness goals realization, reorganization of exercise complex, availability of wide spectrum of musical composition for exercises.*

Keywords: *engaged in a physical culture, programming, girls-teenagers.*

3. Андрєєва О. Оцінка доцільності впровадження рекреаційно-оздоровчих технологій в процес фізичного виховання молодших школярів / Олена Андрєєва, Максим Чернявський // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2009. – № 2/3. – С. 17–19.

Анотація. *Проведено експертну оцінку вчителів фізичної культури, що визначила доцільність і необхідність впровадження рекреаційно-оздоровчої технології, а також встановлена послідовність етапів і необхідність визначення критеріїв ефективності рекреаційно-оздоровчих технологій.*

Ключові слова: *оздоровчі технології, процес фізичного виховання, молодші школярі.*

Аннотация. *Проведена экспертная оценка учителей физической культуры, определившая целесообразность и необходимость внедрения рекреационно-оздоровительной технологии, а также установлена последовательность этапов и необходимость определения критериев эффективности рекреационно-оздоровительных технологий.*

Ключевые слова: *оздоровительные технологии, процесс физического воспитания, младшие школьники.*

Annotation. *An assessment of physical education teachers has been done that allow to determine the practicability and necessity of recreation and health-improving technologies introduction into primary school physical education, as well as the sequence of the introduction and importance of determining of recreation and health-improving technologies efficiency criteria.*

Key words: *health technologies, rocess of physical education, junior schoolboys.*

4. Андрєєва О. Спрямованість рекреаційно-оздоровчих занять молодших школярів / Олена Андрєєва // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2005. – Вип. 9, т. 4. – С. 307–311.

Анотація. *Виокремлено велику кількість різноманітних доступних видів рухової активності, що сприяють росту самооцінки і приносять задоволення від занять.*

Ключові слова: молодші школярі, оздоровчі заняття, види рухової активності.
Аннотація. Выделено большое количество разнообразных доступных видов двигательной активности, которые способствуют росту самооценки и приносят удовлетворение от занятий.
Ключевые слова: младшие школьники, оздоровительные занятия, виды двигательной активности.
Annotation. The motives and interests of younger schoolchildren to physical fitness were studied. Based on the data obtained, specific types and orientation of physical fitness were suggested.
Key words: younger schoolchildren, physical fitness, recreational.

5. Артимович О. І. Вплив різних видів фізкультурно-спортивних занять на рівень фізичного здоров'я підлітків / Артимович О. І. // Сучасні проблеми фізичного виховання та спорту школярів і студентів України : матеріали IV Всеукр. наук. студ. конф. – Суми, 2004. – С. 56–58.

Анотація. В роботі розглядається вплив різних видів фізкультурно-спортивних занять на рівень фізичного здоров'я підлітків.

Ключові слова: фізкультурні заняття, рівень фізичного здоров'я, підлітки.

Аннотація. В работе рассматривается влияние разных видов физкультурно-спортивных занятий на уровень физического здоровья подростков.

Ключевые слова: физкультурные занятия, уровень физического здоровья, подростки.

Annotation. Influence of different types of athletic-sporting employments is in-process examined on a physical health of teenager's level.

Key words: athletic employments, physical health level, teenagers.

6. Астахов А. И. Формула укрепления здоровья школьников / Астахов А. И. // Физическая культура в школе. – 1988. – № 4. – С. 20–21.

Аннотація. Подводя итоги обмена опытом работы учителей-методистов и инспекторов районных и городских отделов народного образования Оренбургской области, были единодушны в своем решении своевременно донести практические рекомендации до сведения всех учителей области.

Ключевые слова: здоровье, укрепление, школьники.

Анотація. Підводячи підсумки обміну досвідом роботи вчителів-методистів і інспекторів районних і міських відділів відділу народної освіти Оренбурзької області, були одностайні в своєму рішенні своєчасно донести практичні рекомендації до відома всіх вчителів області.

Ключові слова: здоров'я, зміцнення, школярі.

Annotation. Working out the totals of exchange experience, teachers-methodists and inspector of district and city departments of folk formation of the Orenburgskoy area were unanimous in the decision in good time to carry practical recommendations to taking of all teachers of area.

Key words: health, strengthening, schoolboys.

7. Ахмеди Д. В. Дорогу осилит идущий / Д. В. Ахмеди // Физическая культура в школе. – 1987. – № 9. – С. 34–39.

Аннотация. Разве уж так велика норма в 6—7 часов еженедельных физкультурно-спортивных занятий для наших школьников? Неужели совсем невозможна стопроцентная сдача выпускниками школ нормативов комплекса ГТО? Но пока это остается для нас только целью, ориентиром, к которому мы идем, а не нормой нашей жизни.

Ключевые слова: занятия физической культурой, нормативы, здоровье.

Анотація. То хіба вже така велика норма в 6—7 годин щотижневих фізкультурно-спортивних занять для наших школярів? Невже зовсім неможлива стовідсоткова здача випускниками шкіл нормативів комплексу ГТО? Але поки що це залишається для нас лише метою, орієнтиром, до якого ми йдемо, а не нормою нашого життя.

Ключові слова: заняття фізичною культурою, нормативи, здоров'я.

Annotation. Really is a norm so great at 6—7 o'clock of weekly athletic-sporting employments for our schoolboys? Really is the hundred-per-cent handing over of schools of norms of complex ready to labour and defensive quite impossible graduating students? But while it remains for us only by a purpose, orientirom which we go to, but not norm of our life.

Keywords: engaged in a physical culture, norms, health.

8. Бажуков С. М. Здоровье детей – общая забота : организация физического воспитания школьников по месту жительства / Бажуков С. М. – Москва : Физкультура и спорт, 1987. – 127 с.; ил.

Аннотация. В книге раскрываются содержание, планирование физкультурной работы. Даются практические рекомендации по созданию простейших спортивных площадок и их оборудованию.

Ключевые слова: здоровье, дети, воспитание, место жительства.

Анотація. У книзі розкриваються зміст, планування фізкультурної роботи. Представлені практичні рекомендації зі створення простих спортивних майданчиків і їх устаткування.

Ключові слова: здоров'я, діти, виховання, місце проживання.

Annotation. In a book there is open up maintenance, planning of athletic work. Practical recommendations are given on creation of the simplest sporting grounds and their equipment.

Keywords: health, children, education, place of inhabitation.

9. Богданов Г. П. Содержание и структура современной системы внеурочных занятий школьников оздоровительной физической культурой, спортом и туризмом / Богданов Г. П. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тезисы док. IV Всесоюз. конф. – Москва, 1991. – Ч. 1. – С. 51–52.

Аннотация. Существуют разные варианты взаимодействия школы, семьи и общественности в деле организации физического воспитания учащихся. Наиболее перспективно создание усилиями культурно-спортивного комплекса на базе школ или внешкольных учреждений малокомплектных клубов с комфортными условиями не только для занятий разными видами оздоровительной физической культуры и туризма, но и для содержательного отдыха и общения.

Ключевые слова: содержание, структура, система внеурочных занятий.

Анотація. Існують різні варіанти взаємодії школи, сім'ї і громадськості в справі організації фізичного виховання учнів. Найбільш перспективне – створення культурно-спортивного комплексу на базі шкіл або позашкільних установ малокомплектних клубів з комфортними умовами не тільки для занять різними видами оздоровчої фізичної культури і туризму, але і для змістовного відпочинку і спілкування.

Ключові слова: зміст, структура, система позаурочних занять.

Annotation. There are different variants of co-operation of school, family and public on business of organization of physical education of studying. Creation of in a civilized manner-sporting complex is most perspective efforts on the base of schools or out-of-school establishments of littlecomplete: clubs with the terms of comforts of not only .dlya employments by the different types of health physical culture and turizm but also for rich in content rest and intercourse.

Keywords: table of contents, structure, system of employments out of lesson employments.

10. Боднар З. Уявлення учнів та вчителів про естетичне виховання у процесі занять фізичною культурою / Зоряна Боднар, Мар'яна Ріпак // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Львів, 2014. – С. 67–71.

Анотація. З'ясовано уявлення учнів середнього шкільного віку та вчителів фізичної культури про естетичні цінності фізичної культури.

Ключові слова: учні, вчителі, фізичне виховання, естетичне виховання.

Аннотация. Выяснено представление учащихся среднего школьного возраста и учителей физической культуры об эстетических ценностях физической культуры.

Ключевые слова: ученики, учителя, физическое воспитание, эстетичное воспитание.

Annotation. The picture of students of middle school age and teachers of physical culture is found out of aesthetically beautiful values of physical culture.

Keywords: students, teachers, physical education, aesthetically beautiful education.

11. Бондар Т. С. Фізкультурно-оздоровчі клуби як форма організації позакласної роботи зі школярами / Т. С. Бондар // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2010. – С. 423.

Анотація. Дослідження дозволило встановити, що одним із перспективних напрямів реформування системи шкільного фізичного виховання є організація у загальноосвітніх навчальних закладах учнівських фізкультурно-оздоровчих клубів, які сприятимуть підвищенню рівня рухової активності школярів і формуванню фізичної культури особистості.

Ключові слова: фізична культура, клуб, форма організації, робота, школярі.

Аннотация. Исследование позволило установить, что одним из перспективных направлений реформирования системы школьного физического воспитания является организация в общеобразовательных учебных заведениях физкультурно-оздоровительных клубов для учащихся, которые будут

способствовать повышению уровня двигательной активности школьников и формированию физической культуры личности.

Ключевые слова: *физическая культура, клуб, форма организации, работа, школьники.*

Annotation. *Research allowed setting that one of perspective directions of reformation of the system of school physical education is organization in general educational establishments of athletic-health clubs of students's, which will be instrumental in the increase of level of motive activity of schoolboys and forming of physical culture of personality.*

Ke words: *physical culture, club, form of organization, robot, schoolboys.*

12. Бондарь Т. *Задействованность подростков в разных видах двигательной активности / Бондарь Тарас // Știința culturii fizice. – 2013. – Nr. 14/2. – С. 91–100.*

Аннотация. *Выявлена степень приобщения подростков к двигательной активности в течение года. Определено, что наиболее распространенными факторами активного отдыха подростков являются самостоятельно организованные подвижные и спортивные игры с друзьями во дворе, школьные секции и кружки, занятия и спортивные игры с родителями, занятия по танцам и туризму в домах детского и юношеского творчества, тренировки в детско-юношеских спортивных школах; занятия экстремальными видами спорта.*

Ключевые слова: *подростки, виды активной деятельности, факторы активного отдыха.*

Анотація. *Виявлено ступінь залучення підлітків до рухової активності протягом року. Визначено, що найбільш поширеними чинниками активного відпочинку підлітків є самостійно організовані рухливі і спортивні ігри з друзями у дворі, шкільні секції і гуртки, заняття і спортивні ігри з батьками, заняття танцями і туризмом в будинках дитячої і юнацької творчості, тренування в дитячо-юнацьких спортивних школах; заняття екстремальними видами спорту.*

Ключові слова: *підлітки, види активної діяльності, чинники активного відпочинку.*

Annotation. *The results of the survey conducted among 648 adolescents Kharkiv region. Detected parameters involving children aged 11-15 years to various types of physical activity throughout the year. The most common forms of regular physical activity of adolescents during the school year are (in order of ranking): Lessons physical culture, self organized mobile and sports games with friends in the backyard; school sections and groups; classes and sports games with their parents; dance classes and Tourism in the homes of children and teenagers; coaching youth sports schools, classes with peers extreme sports. During summer vacation: visiting reservoirs, stay in school camp, stay in country schools of rest and recovery.*

Key words: *meens, sports and recreational activities, physical activity, recreation, leisure.*

13. Булгаков О. І. Активна та свідома участь учнів загальноосвітніх шкіл у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності як основа формування фізичної культури особистості / Булгаков О. І. // Слобожанський науково-спортивний вісник : зб. наук. пр. – Харків, 2009. – № 4. – С. 133–135.

Анотація. У статті представлені результати соціологічного дослідження, що проводилося серед учнів загальноосвітніх шкіл Вінницької області. Результати дослідження показали, що більшість учнів мають добрі знання про позитивний вплив на їх організм фізкультурно-оздоровчих заходів, які проводяться в режимі навчального дня. Встановлено, що переважна більшість учнів бажають навчитися самостійно проводити фізкультурні хвилинки та приймати активну участь в організації та проведенні всіх фізкультурно-оздоровчих заходів. З'ясовано, що в більшості шкіл, де відбувалось дослідження, проведенню фізкультурно-оздоровчих заходів в режимі навчального дня (ранкова гімнастика, фізкультурні хвилинки) приділяється недостатньо уваги.

Ключові слова: потреба, дієве ставлення, особистісно орієнтовані технології, принцип, фізкультурно-оздоровчі заходи, фізична культура особистості.

Аннотація. В статье представлены результаты социологического исследования, проведенного среди учеников общеобразовательных школ Винницкой области. Результаты исследования показали, что большинство учеников имеют хорошие знания о позитивном влиянии на их организм физкультурно-оздоровительных мероприятий, проводимых в режиме учебного дня. Установлено, что большинство учеников имеют желание научиться самостоятельно проводить физкультурные минутки и принимать активное участие в организации и проведении всех физкультурно-оздоровительных мероприятий. Результаты исследования показали, что в большинстве школ, в которых проводились исследования, физкультурно-оздоровительным мероприятиям (утренняя гимнастика, физкультурные минутки) уделяется недостаточно внимания.

Ключевые слова: потребность, деятельное отношение, личностно ориентированные технологии, принцип, физкультурно-оздоровительные мероприятия, физическая культура личности.

Annotation. In article results of sociological research which was spent among pupils of comprehensive schools of Vinnitsa area are presented. Results of research have shown, that good knowledge of positive influence on their organism of health-improvement measures roving actions which are spent in a mode of educational day have the majority of pupils. The analysis of materials of the carried out research has shown, that the majority of pupils have desire will learn to spend independently sports minutes, and to accept active participation in carrying out of all physical health-improvement measures. By results of research it is established, that in the majority of schools, in which researches, to carrying out of physical health-improvement measures were carried out, which are spent in a mode of educational day (the morning gymnastics, sports minutes), is allocated not enough attention.

Key words: requirement, the active relation, personality oriented technologies, a principle, health-improvement measures, physical training of the person.

14. Васкан І. Г. Розвиток рухової активності підлітків у позаурочній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.02 „Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)” / Васкан Іван Георгійович ; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с.

Анотація. У дисертації виявлено структуру, режими та індекси добової рухової активності підлітків. Встановлено, що спеціально організована рухова активність учнів загальноосвітніх навчальних закладів становить лише 0,33-0,44 год, що на 65–70 % нижче від гігієнічної норми. На основі результатів дослідження обґрунтовано модель розвитку рухової активності підлітків у позаурочних формах фізичної культури, що включає мету, завдання, функції, принципи, педагогічні умови, засоби, критерії ефективності навчання, вимоги до контролю та шляхи корекції результатів діяльності. На основі мотиваційно-ціннісних: чинників і морфо-функціональних особливостей учнів розроблено особистісно-орієнтовану спрямованість рухової активності у загальноосвітніх навчальних закладах (загально розвивальну, рекреаційно-оздоровчу, корекційну і спортивну). Результати педагогічного експерименту засвідчили високу ефективність запропонованого організаційно-методичного забезпечення розвитку рухової активності підлітків у позаурочних формах фізичної культури, що є основою для її широкого впровадження в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів.

Ключові слова: рухова активність, підлітки, форми фізичної культури, позаурочна діяльність, загальноосвітні навчальні заклади.

Аннотация. В диссертации выявлена структура, режимы и индексы суточной двигательной активности подростков. Установлено, что структура суточной двигательной активности подростков состоит из базового режима (8,31-8,58 ч – девушки, 8,42-8,55 ч – юноши), сидячего (6,27-6,49 ч – девушки, 6,29-5,3 ч – юноши), низкого (6,17-6,58 ч – девушки, 6,37-7,22 ч – юноши), среднего (2,32-2,52 ч – девушки, 2,47-2,57 ч – юноши). Результаты педагогического эксперимента показали высокую эффективность предложенного организационно-методического обеспечения развития двигательной активности подростков во внеурочных формах физической культуры и является основой для ее широкого внедрения в практику работы общеобразовательных учебных заведений.

Ключевые слова: двигательная активность, подростки, формы физической культуры, внеурочная деятельность, общеобразовательные учебные заведения.

Annotation. The thesis sets forth structure, modes and indexes of daily motor activity of adolescents. It has been established that specifically organized physical activity of students of secondary schools constitutes only 0,33-0,44 hours, which is 65-70% lower than hygienic standards. Based on the research model of motor activity in adolescents, extracurricular forms of physical training, including goals, objectives, functions, principles, pedagogical conditions, tools, performance criteria for training, requirements for control, and ways of correcting performance have been established. Based on motivational value factors and morphological-functional characteristics of students, a student-centered focus on motor activity in secondary schools (general development, recreation and wellness, corrective activities and sport) has been developed. Results of a pedagogical experiment have showed high

efficiency of suggested organizational methods for ensuring motor activity among adolescents during extracurricular activities relating to physical culture, which is the basis for their wide implementation in secondary schools.

Key words: *motor activity, adolescents, forms of physical training, extracurricular activities, secondary schools.*

15. Васіков П. Вплив рухової активності дітей та підлітків на розвиток фізичних якостей / Павло Васіков, Ірина Напрасник, Анастасія Бабій // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 2016. – С. 94–98.

Анотація. *Досліджений вплив рухової активності дітей та підлітків на розвиток моральних якостей дитини та її творчих здібностей. З'ясовано значення ігрової діяльності дітей у цьому процесі.*

Ключові слова: *рухова активність, діти, фізичні якості.*

Аннотація. *Исследовано влияние двигательной активности детей и подростков на развитие моральных качеств ребенка и их творческих способностей. Выяснено значение игровой деятельности детей в этом процессе.*

Ключевые слова: *двигательная активность, дети, физические качества.*

Annotation. *Influence of motive activity of children and teenagers is investigational on development of moral qualities of child and their creative capabilities. The value of playing activity of children is found out in this process.*

Keywords: *motive activity, children, physical qualities.*

16. Власюк Г. І. Мотивація фізкультурно-оздоровчих занять старшокласниць / Власюк Г. І. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти : матеріали Всеукр. наук. конф. – Київ ; Тернопіль, 1997. – С. 78–80.

Анотація. *Необхідною умовою залучення школярів до оздоровчої діяльності є мотивація. В процесі мотиваційної роботи в учнів формується прагнення до здорового способу життя, як усвідомлене, стійке, яке активно проявляється у повсякденному житті, позитивне ставлення до виконання його вимог.*

Ключові слова: *мотивація, мотиви, прагнення до оздоровчої діяльності.*

Аннотація. *Необходимым условием приобщения школьников к оздоровительной деятельности является мотивация. В процессе мотивационной работы у учеников формируется стремление к здоровому образу жизни, как сознательное, устойчивое, активно проявляемое в повседневной жизни, положительное отношение к выполнению его требований.*

Ключевые слова: *мотивация, мотивы, стремление к оздоровительной деятельности.*

Annotation. *The necessary condition of attaching of schoolboys to health activity is motivation. In the process of motivational robots in students, aspiring is formed to the healthy way of life, as conscious, steady, actively shown in everyday life, positive attitude toward implementation of his requirements.*

Keywords: *motivation, reasons, aspiring to health activity.*

17. Власюк Г. Планування самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності старшокласниць за місцем проживання / Власюк Г. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2006. – Вип. 10, т. 3. – С. 105– 110.

Аннотація. Для успішного виконання школярками нормативів з фізичної підготовки необхідно залучати їх до самостійних тренувальних занять за місцем проживання. Дієвим стимулом в цьому є система планування завдань з фізичної підготовки дівчат за руховими тестами з дошкільного віку до студентського. Контроль фізичної підготовленості за руховими тестами має багато переваг над контролем у виконанні нормативів шкільної програми фізичного виховання. Самостійна робота над виконанням планових завдань з рухових тестів сприяє успішному виконанню нормативів з фізичної підготовки.

Ключові слова: показник здоров'я, рівень фізичної підготовленості, нормативи фізичної підготовки, рухові тести, планування, контроль, самостійні заняття.

Аннотація. Для успешного выполнения школьницами нормативов по физической подготовке необходимо приобщать их к самостоятельным тренировочным занятиям по месту жительства. Действенным стимулом в этом есть система планирования занятий по физической подготовке девушек по двигательным тестам с дошкольного возраста по студенческий. Контроль физической подготовленности по двигательным тестам имеет много преимуществ над контролем выполнения школьной программы физического воспитания. Самостоятельная работа над выполнением плановых заданий по двигательным тестам способствует успешному выполнению нормативов физической подготовки.

Ключевые слова: показатель здоровья, уровень физической подготовленности, нормативы физической подготовки, двигательные тесты, планирование, контроль, самостоятельные занятия.

Annotation. For successful fulfillment of physical training norms by female pupils it is necessary to accustom them to self-dependant trainings at their domiciles. The system of planning physical training tasks for females by impellent tests from pre-school to graduate age is an active stimulus in the field. The control of physical grounding by impellent tests has got many advantages over me control during the fulfillment of curriculum norms in physical training. Self-dependant work for the implementation of the planned tasks in impellent tests contributes to successful ralfillment of physical training norms.

Keywords: health index; level of physical grounding; physical training norms; impellent tests; planning; control; self-dependant trainings.

18. Волчок И. П. Для спортивного часа / Волчок И. П. // Физическая культура в школе. – 1988. – № 4. – С. 40–44.

Аннотація. В первой части комплексной программы физического воспитания в числе физкультурно-оздоровительных мероприятий в режиме учебного дня предусмотрено проведение спортивного часа с целью закаливания организма и обеспечения активного отдыха учащихся на открытом воздухе. При проведении спортивного часа следует придерживаться правила постепенного повышения нагрузки и снижения ее к концу занятия. Поэтому если спортивный

час состоит из подвижных игр, то в начало занятия включаются игры низкой интенсивности, например «Светофор», «Салки по месяцам», «Делай наоборот» и др. Основная часть (30—40 мин.) состоит из подвижных игр средней и высокой интенсивности, эстафет, спортивных развлечений, танцевальных элементов, игр по желанию детей. И, наконец, в конце занятия снова даются игры низкой интенсивности, упражнения и игры на внимание, с тем чтобы привести организм занимающихся в относительно спокойное состояние, при котором возможна последующая самоподготовка.

Ключевые слова: физическое воспитание, программа, мероприятия, режим учебного дня.

Анотація. В першій частині комплексної програми фізичного виховання серед фізкультурно-оздоровчих заходів в режимі навчального дня передбачено проведення спортивної години з метою загартовування організму і забезпечення активного відпочинку учнів на відкритому повітрі. При проведенні спортивної години слід дотримуватися правила поступового підвищення навантаження і зниження його до кінця заняття. Тому якщо спортивна година складається з рухливих ігор, то початок заняття слід розпочинати з ігор низької інтенсивності, наприклад «Світлофор», «Салки по місяцям», «Роби навпаки» тощо. Основна частина (30-40 хв) складається з рухливих ігор середньої і високої інтенсивності, естафет, спортивних розваг, танцювальних елементів, ігор за бажанням дітей. І, нарешті, в кінці заняття знову пропонуються ігри низької інтенсивності, вправи та ігри на увагу, з тим щоб привести організм учнів у відносно спокійний стан, при якому можлива подальша самопідготовка.

Ключові слова: фізичне виховання, програма, заходи, режим навчального дня.

Annotation. In the first part of the complex program of physical education in the number of athletic-health measures in the mode of educational day conducting of sporting hour is foreseen with the purpose of zakalivaniya of organism and providing of active rest of studying outdoors. During conducting of sporting hour it is necessary to toe the line of gradual increase of loading and decline of her by the end of employment. Therefore if a sporting hour consists of mobile games, the games of low intensity join in beginning of employment, for example «Traffic-light», «Salki on months», «Do vice versa» and other. Basic part (30-40 min.) consists of mobile games of middle and high intensity, relay races, sporting entertainments, dancings elements, games at will of children. And, finally, at the end of employment again given game of low intensity, exercise and game on attention, with that to bring an organism over of gettings in relatively the quiet state which subsequent independent preparation is possible at busy.

Keywords: physical education, program, measures, mode of educational day.

19. Воробйова А. Вплив рекреаційно-оздоровчих занять на психологічне здоров'я підлітків / Анастасія Воробйова // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 4. – С. 58–62.

Анотація. Проаналізовані погляди сучасних учених на поняття психологічного здоров'я підлітків і його компонентів. Розглянуті такі компоненти психологічного здоров'я підлітків, як рівень агресивності і тривожності.

Запропоновано програму рекреаційно-оздоровчих занять, направлену на підвищення рівня психологічного здоров'я підлітків.

Ключові слова: підлітки, психологічне здоров'я, акцентуація характеру, рекреація.

Аннотація. Проанализированы взгляды современных ученых на понятие психологического здоровья подростков и его компонентов. Рассмотрены такие компоненты психологического здоровья подростков, как уровень агрессивности и тревожности. Предложена программа рекреационно-оздоровительных занятий, направленная на повышение уровня психологического здоровья подростков.

Ключевые слова: подростки, психологическое здоровье, акцентуации характера, рекреация.

Annotation. Views of modern scientists on the psychological health of adolescents and its components were analyzed in the article. In particular, we consider components of the psychological health of adolescents: the level of aggression and anxiety. Program of recreational and health activities for adolescents were proposed. It was directed to increasing the level of their psychological health.

Keywords: adolescents, psychological health, character's accentuation, recreation.

20. Воробйова А. В. Індивідуалізація рекреаційно-оздоровчих занять підлітків з акцентуаціями характеру : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Воробйова Анастасія Володимирівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2012. – 20 с.

Анотація. Уперше визначено та обґрунтовано шляхи індивідуалізації рекреаційно-оздоровчих занять підлітків з акцентуаціями характеру, а саме: розподіл підлітків на групи за типами акцентуацій характеру та переважним типом їхньої емоційної реакції на фрустраційні ситуації; постановка спеціальних завдань для різних груп та підбір відповідних рекреаційних засобів; застосування різних методичних прийомів та послідовності виконання вправ у структурі заняття; уперше обґрунтовано ефективність комплексного застосування фізичних вправ із метою цілеспрямованого впливу на рівень тривожності, агресивності, соціальної адаптованості у шкільному, сімейному середовищі та під час дозвілля.

Ключові слова: рекреаційно-оздоровче заняття, підлітки, акцентуація характеру, здоров'я, індивідуалізація.

Аннотація. Диссертация посвящена теоретическому и практическому обоснованию индивидуализированных программ рекреационно-оздоровительных занятий подростков с акцентуациями характера.

Ключевые слова: рекреационно-оздоровительное занятие, подростки, акцентуация характера, здоровье, индивидуализация.

Annotation. The individualized programs of recreational and health activities of adolescents with character's accentuations were elaborated, theoretically and practically substantiated in this work. Their key moments were: the distribution of adolescents according to pronounced character's accentuation and prevailing type of their emotional reaction to frustrative situations; the forming of special tasks and

selection of appropriate means; the using of different teaching methods and sequences of doing exercises. The improvement of physical and mental health of adolescents, which were engaged in programs, that we had developed, shows its effectiveness

Key words: *technology, recreational and health activity, adolescents, character's accentuation, health, individualization.*

21. Гакман А. В. Організація рекреаційно-оздоровчої діяльності дітей 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гакман Анна Вікторівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2012. – 20 с.

Анотація. *Уперше теоретично обґрунтовано технологію організації рекреаційно-оздоровчої діяльності школярів 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку, що враховує мотивацію підлітків та спрямована на створення належних умов для фізичного та психоемоційного відновлення школярів після навчального року, на формування знань і умінь школярів з рекреаційної діяльності; визначено її змістове наповнення, умови оптимального функціонування та реалізації, відмітними особливостями технології є етапність, інтегративність, сюжетність; уперше здійснено комплексне дослідження організації рекреаційної діяльності дитячого табору відпочинку та обґрунтовано підходи до упровадження програми літнього відпочинку школярів 11–14 років залежно від їхніх інтересів до рекреаційних занять, що дозволяє в канікулярний період забезпечити належну рухову активність підлітків; уперше запропоновано систему пізнавальних (вікторини, дискусії, тематичні бесіди, конкурси), розвиваючих (сюжетно-рольові, комунікаційні ігри, майстер-класи, розважальні заходи тематичної спрямованості, шоу-програми, олімпіада) форм роботи з підвищення рівня теоретичної підготовленості підлітків з рекреаційно-оздоровчої діяльності в умовах дитячого табору відпочинку.*

Ключові слова: *дитячі табори відпочинку, рекреаційно-оздоровча діяльність, підлітки, технологія.*

Аннотація. *Диссертационная работа посвящена организации рекреационно-оздоровительной деятельности детей 11–14 лет в условиях детского лагеря. В исследовании разработана, теоретически обоснована и проверена эффективность технологии организации рекреационно-оздоровительной деятельности в детских лагерях отдыха, которая включает концептуальный, организационный, диагностический, программно-методический компоненты. В процессе исследования выявлены мотивы и интересы школьников 11–14 лет в рекреационно-оздоровительных занятиях и определены показатели физического и психоемоционального состояния подростков. Определены педагогические условия эффективной реализации рекреационной деятельности подростков в условиях детского лагеря отдыха; обоснованы этапы и содержание технологии рекреационно-оздоровительной деятельности и определена эффективность ее внедрения в условиях летнего лагеря отдыха для детей 11–14 лет; осуществлено комплексное исследование организации*

рекреационной деятельности детского лагеря отдыха и обосновано проектный подход к внедрению программы летнего отдыха школьников 11–14 лет в зависимости от их интересов к рекреационным занятиям, что позволяет в каникулярный период обеспечить надлежащую двигательную активность подростков; систематизированы подходы к организации и внедрению рекреационной деятельности, направленной на формирование у школьников знаний и умений активного отдыха на разных этапах лагерной смены; предложено систему познавательных (викторины, дискуссии, тематические беседы, конкурсы), развивающих (сюжетно-ролевые, коммуникационные игры, мастер-классы, развлекательные мероприятия тематической направленности, шоу-программы, олимпиада) форм работы по повышению уровня теоретической подготовленности подростков; расширено представление об особенностях содержания рекреационно-оздоровительной деятельности школьников 11–14 лет.

Ключевые слова: детский лагерь отдыха, рекреационно-оздоровительная деятельность, подростки, технология.

Annotation. The dissertation is devoted to development, theoretical substantiation and efficiency verification of recreation and health-related activity organization technology for 11–14 years aged children in summer camps that takes into account the motivation of adolescents and intended to create the appropriate conditions for physical and psychoemotional recovery following the academic year, to develop in students the knowledge and skills for active leisure. The substantive content of technology is defined as well as conditions for its optimal operation and implementation. Characteristic features of technology are staging, integrative and use of story games. Comprehensive investigation into organization of recreational activity in summer camps is performed and approaches are grounded to implementation of the summer recreation program for 11–14 years aged children with regard to their interests in recreational activities that allow ensuring proper motor activity during the summer period. The system of cognitive discussions educational (role and story shames communication games, workshops, entertainment thematic focus, shows, competitions) forms of work is proposed which aimed on improvement of the level of adolescents theoretical background on recreational and health activities in summer camps.

Keywords: summer recreational camps, recreation and health related activity, adolescents, technology.

22. Гасюк І. Л. Програмування оздоровчої спрямованості уроків фізичної культури для дівчат 11–14 років різних соматотипів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гасюк Ігор Леонідович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів, 2003. – 23 с.

Анотація. Розроблено оздоровчо-розвивальний зміст уроків фізичної культури для дівчат-підлітків різних соматотипів на підставі виявлених віково-типологічних фізичних здібностей. Модифіковано діагностику соматичного типу конституції школярки.

Ключові слова: урок фізичної культури, зміст, програмування, вік, фізичні здібності.

Аннотація. Разработан оздоровительно-развивающий перечень уроков физической культуры для девочек-подростков разных соматотипов на основе возрастных типологических физических качеств. Модифицирована диагностика соматического типа конституции школьниц.

Ключевые слова: урок физической культуры, содержание, программирование, возраст, физические способности.

Annotation. The health-improvement-developing list of lessons of physical culture is developed for the girls-teenagers of somatotip on the basis of tipologic physical qualities of ages. Diagnostics of somatic type of constitution of schoolgirls is modified.

Keywords: lesson of physical culture, maintenance, programming, age, physical capabilities.

23. Гладушкін В. Досвід організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах / Гладушкін В. // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 3. – С. 52–53.

Анотація. Представлений досвід організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.

Ключові слова: досвід, організація, оздоровча робота, загальноосвітні навчальні заклади.

Аннотація. Представлен опыт организации физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательных учебных заведениях.

Ключевые слова: опыт, организация, оздоровительная работа, общеобразовательные учебные заведения.

Annotation. Experience of organization of athletic-health work is presented in general educational establishments.

Keywords: experience, organization, health work, general educational establishments.

24. Глоба Г. В. Соціально-психологічна структура чинників рухової активності та здоров'я учнів загальноосвітніх шкіл в системі розробки інноваційних фізкультурно-оздоровчих технологій / Глоба Г. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2006. – № 2. – С. 28–31.

Анотація. У статті викладені основні соціально-психологічні параметри системи чинників, що впливають на динаміку показників рухової активності та стану здоров'я школярів. Представлено напрямок їх врахування в процесі розробки інноваційної фізкультурно-оздоровчої технології.

Ключові слова: рухова активність, фізичні якості, аеробні технології, степ-аеробіка, фітбол-аеробіка, комбінована форма аеробіки.

Аннотація. В статье изложены основные социально-психологические параметры системы факторов, влияющих на динамику показателей двигательной активности и состояния здоровья школьников. Представлено

направление их учета в процессе разработки инновационной физкультурно-оздоровительной технологии.

Ключевые слова: двигательная активность, физические качества, аэробные технологии, степ-аэробика, футбол-аэробика, комбинированная форма аэробики.

Annotation. In the article are described the main social-psychological parameters of the system of factors, that make the dynamic of markers of moving activity and health of pupils. It is represented the direction of their accounting during the developing of the innovational physical-culture-healthy technology.

Keywords: moving activity, physical abilities, aerobic technologies, step-aerobic, football-aerobic, combine-aerobic.

25. Години здоров'я в групах продовженого дня : метод. рек. – Тернопіль : Астон, 1998. – 36 с.

Анотація. У методичних рекомендаціях подані поради щодо проведення «годин здоров'я» в групах продовженого дня, рекомендовані заняття для різної пори року.

Ключові слова: групи продовженого дня, заняття, пори року.

Аннотация. В методических рекомендациях даны советы относительно проведения «часов здоровья» в группах продленного дня, рекомендованы примерные занятия для разных времен года.

Ключевые слова: группы продленного дня, занятия, времени года.

Annotation. In methodical recommendations advices are given in relation to conducting of «clock of health» in the groups of the prolonged day, exemplary employments are recommended for different times of year.

Keywords: groups of the prolonged day, employment, time of year.

26. Головач И. И. Мотивация школьников старших классов к физкультурно-оздоровительным занятиям и экотуризму / И. И. Головач // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2010. – С. 440.

Аннотация. Существующий недостаток информации о состоянии окружающей среды и негативные параметры хозяйствования человека в природе ведут к формированию неадекватного мировоззрения у школьников, что влечет за собой отсутствие основы для формирования мотиваций к бережному отношению не только окружающей природы, но и проявлению безразличного поведения к своему собственному здоровью. Развитие экотуризма стало приоритетным направлением в политике нашей страны. Для разработки и оборудования экологических маршрутов, тропинок и т. д. необходимы средства и специалисты. Воспитать таких специалистов сегодня – первоочередная задача.

Ключевые слова: школьники старших классов, мотивация, занятия, экологический туризм.

Анотація. Існуючий недолік інформації про стан навколишнього середовища і негативні наслідки господарювання людини в природі ведуть до формування неадекватного світогляду у школярів, що спричиняє відсутність мотивації до дбайливого ставлення до навколишньої природи, прояву байдужої поведінки до свого власного здоров'я. Розвиток екотуризму став пріоритетним напрямом в

політиці нашої країни. Для розробки і прокладання екологічних маршрутів, стежин тощо необхідні засоби і фахівці. Виховати таких фахівців сьогодні - першочергове завдання.

Ключові слова: школярі старших класів, мотивація, заняття, екологічний туризм.

Annotation. The existent lack of state information environment and negative parameters of management of man in nature conduce to forming of inadequate world view at schoolboys, that entails absence of basis for forming of motivations to the careful relation of not only surrounding nature but also to the display of indifferent conduct to the own health. Development of ekotourism became priority direction in the policy of our country. For development and equipment of ecological routes, paths and etc facilities and specialists are needed. To educate such specialists today is a primary concern.

Keywords: schoolboys of higher forms, motivation, employments, ecological tourism.

27. Головач І. Рівень шкільної мотивації як фактор успішності навчально-оздоровчої діяльності дітей молодшого шкільного віку / Інна Головач // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 17. – С. 85–91.

Анотація. Встановлено, що провідним рівнем шкільної мотивації у дітей молодшого шкільного віку є зовнішня мотивація (3 рівень), наступним за рангом - низька мотивація (4 рівень). Далі, шоста частина (2 рівень) молодших школярів має середню норму, тобто ставляться до школи та навчання позитивно. Тільки восьма частина (1 рівень) учнів має відмінний рівень шкільної мотивації. І десята частина (5 рівень) мають негативну шкільну адаптацію. Розглянуто можливість впливу на формування позитивної шкільної мотивації молодших школярів в процесі навчання.

Ключові слова: діти молодшого шкільного віку, рівень, шкільна мотивація, навчально-оздоровча діяльність.

Аннотация. Установлено, что ведущим уровнем школьной мотивации у детей младшего школьного возраста является внешняя мотивация (3 уровень), следующим по рангу - низкая мотивация (4 уровень). Далее, шестая часть (2 уровень) младших школьников имеет среднюю норму, то есть относятся к школе и обучению позитивно. Только восьмая часть (1 уровень) учеников имеет отличный уровень школьной мотивации. И десятая часть (5 уровень) имеют негативную школьную адаптацию. Рассмотрена возможность влияния на формирование положительной школьной мотивации младших школьников в процессе обучения.

Ключевые слова: дети младшего школьного возраста, уровень мотивации, школьная мотивация, учебно-оздоровительная деятельность.

Annotation. It is set that the children of midchildhood have external motivation (3 level) the leading level of school motivation, following on a grade is low motivation (4 level). Further, the sixth (2 level) of junior schoolboys has a middle norm, that behave to school and teaching positively. Only eighth part (1 level) of students has an excellent level of school motivation. And tenth part (5 level) have negative school

adaptation. Possibility of influence is considered on forming of positive school motivation of junior schoolboys in the process of teaching.

Keywords: *children of midchildhood, level of motivation, school motivation, educational-health activity.*

28. Гончарова Н. Опыт использования оздоровительно-рекреационной технологии повышения физического состояния детей младшего школьного возраста [Электронный ресурс] / Наталья Гончарова, Галина Бутенко // Спортивна наука України. – 2015. – № 5(69). – С. 32–38. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/352/341>

Анотація. У статті розглянуто питання ефективності застосування рекреаційно-оздоровчої технології на основі засобів оздоровчого туризму та орієнтування в процесі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку як факультативного курсу з метою підвищення рівня їхнього фізичного стану. У дослідженні взяли участь 40 учнів 3–4 класів. Оцінено фізичну підготовленість та фізичне здоров'я молодших школярів. Експериментально доведено ефективність застосування запропонованої технології для цього контингенту дітей.

Ключові слова: *фізичний стан, молодші школярі, технологія, оздоровчий туризм, орієнтування, ефективність.*

Аннотація. В статье рассмотрены вопросы эффективности применения рекреационно-оздоровительной технологии на основе средств оздоровительного туризма и ориентирования в процессе физического воспитания детей младшего школьного возраста в качестве факультативного курса с целью повышения уровня их физического состояния. В исследовании приняли участие 40 учащихся 3–4 классов. Оценена физическая подготовленность и физическое здоровье младших школьников. Экспериментально доказана эффективность применения предложенной техноло- гии для данного контингента детей.

Ключевые слова: *физическое состояние, младшие школьники, технология, оздоровительный туризм, ориентирование, эффективность.*

Annotation. *There were examined questions about effectiveness of the recreational and health technologies on the basis of recreational tourism and orienteering in the process of physical education of children of primary school age as an optional course in order to improve their physical condition. 40 students grades 3–4 took part in the research. The physical fitness and physical health of the children of primary school age were used. The effectiveness of the proposed technology was experimentally proved for this group of children.*

Keywords: *physical condition, primary school children, technology, health tourism, orienteering, effectiveness.*

29. Гончарова Н. Особливості рухової активності дітей молодшого шкільного віку / Наталія Гончарова, Бутенко Галина, Усиченко Віталій // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2016. – № 3. – С. 39–42.

Анотація. У статті представлені результати дослідження рухової активності дітей молодшого шкільного віку, які визначаються способом

життя, навчальною діяльністю, ставленням до видів активного відпочинку. Використовувався метод визначення добової рухової активності (Фремінгемського методу). Розглядалися рівні рухової активності залежно від конкретних видів діяльності: базовий, сидячий, малий, середній, високий. Особлива увага приділялася високому рівню як джерелу спеціально організованої рухової активності дітей. Аналіз даних свідчить про те, що в режимі навчального дня без уроку фізичної культури і в режимі вихідного дня учні початкової школи мають недостатню за тривалістю рухову активність високого рівня, що призводить до зниження рівня компонентів фізичного стану дітей початкових класів.

Ключові слова: рухова активність, діти, режими активності.

Аннотація. В статті представлені результати дослідження двигательної активності дітей молодшого шкільного віку, які визначаються образом життя, навчальною діяльністю, ставленням до видів активного відпочинку. Використовувався метод визначення добової рухової активності (Фремінгемського методу). Розглядалися рівні рухової активності в залежності від конкретних видів діяльності: базовий, сидячий, малий, середній, високий. Особливу увагу приділялося високому рівню як джерелу спеціально організованої рухової активності дітей. Аналіз даних свідчить про те, що в режимі навчального дня без уроку фізичної культури і в режимі вихідного дня учні початкової школи мають недостатню за тривалістю рухову активність високого рівня, що призводить до зниження рівня компонентів фізичного стану дітей початкових класів.

Ключевые слова: двигательность, дети, режимы двигательной активности.

Annotation. The publication contains the result of investigating motion activity of primary school-aged children, which is defined by way of living, educational activity, attitude towards the active leisure activities. The method of defining a daily motion activity (Framingham study) was used. The levels of motion activity, depending on the certain kinds of activity – basic, sedentary, low, medium, high ones - were considered. Special attention was paid to the high level as a source of specially organized children's motion activity. The data analysis proves that in the mode of a working day without the lesson of physical education and in the mode of the day off the primary school students have insufficient by the length motion activity of a high level, which leads to decreasing the level of components of the primary school students' physical condition.

Key words: motion activity, children, modes of motion activity.

30. Граф А. Г. Оценка эффективности общественно-педагогической практики студентов по физкультурно-оздоровительной работе с учащимися / Граф А. Г. // Научные основы подъема массовости и эффективности физической культуры и спорта : сб. науч. тр. – Ленинград, 1982. – С. 23–25.

Аннотація. Практика способствует воспитанию у студентов высокого гражданского долга и большой ответственности перед обществом, приобщает к общественно-политической работе с молодежью, воспитывает у них устойчивые профессиональные интересы к деятельности педагога.

Ключевые слова: педагогическая практика, оздоровительная работа, учащиеся.

Анотація. Педагогічна практика сприяє вихованню у студентів високого громадянського обов'язку і великої відповідальності перед суспільством, залучає до суспільно-політичної роботи з молоддю, виховує у них стійкі професійні інтереси до діяльності педагога.

Ключові слова: педагогічна практика, оздоровча робота, учні.

Annotation. Practice is instrumental in education for the students of high civil debt and large responsibility before society, attaches to social and political work with young people, educates for them steady professional interests to activity of teacher.

Key words: pedagogical practice, health work, student.

31. Грейда Н. Б. Засоби фізкультурно-оздоровчої роботи в школі / Грейда Н. Б. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. Єрмакова С. С. – Харків, 2001. – № 16. – С. 33–36.

Анотація. У статті розглянуто позитивний вплив раціонально організованих фізичних навантажень, чинників зовнішнього середовища та гігієнічних чинників на здоров'я та підвищення успішності підлітків.

Ключові слова: здоровий спосіб життя, фізична витривалість, здоров'я учнів, фізкультурно-оздоровча робота.

Аннотация. В статье рассмотрено положительное влияние рационально организованных физических нагрузок, факторов внешней среды и гигиенических факторов на здоровье, а также на поднятие уровня успеваемости подростков.

Ключевые слова: здоровый образ жизни, физическая выносливость, здоровье учеников, физкультурно-оздоровительная работа.

Annotation. In article is considered positive dominance of rationally organized physical loadings, factors of external environment and hygienic factors on health, and also on raising of teenagers progress level.

Key words: healthy mode of life, physical endurance, pupils health, athletically-sanitary work.

32. Грейда Н. Б. Обґрунтування фізкультурно-оздоровчої роботи в школі / Грейда Н. Б. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2001. – Вип. 2. – С. 201–203.

Анотація. У статті значна увага приділяється обґрунтуванню питань, пов'язаних з трактуванням здорового способу життя як комплексу оздоровчих заходів, що забезпечує гармонійний розвиток особистості, зміцнення фізичного та психічного здоров'я, підвищення працездатності.

Ключові слова: фізична культура, оздоровча робота, школа.

Аннотация. В статье значительное внимание уделяется обоснованию вопросов, связанных с трактовкой здорового образа жизни как комплекса оздоровительных мероприятий, которые обеспечивают гармоничное развитие личности, укрепление физического и психического здоровья, повышение работоспособности.

Ключевые слова: физическая культура, оздоровительная работа, школа.

Annotation. In clauses the significant attention is allocated (removed) to a substantiation of questions connected to interpretation of a healthy image of life as of a complex of improving measures, which provides garmane development of the person, strengthening of physical and mental health, increase of work capacity. It includes such basic elements: active physical activity, failure (refusal) of harmful habits, personal hygiene, massage, mode of day, balanced diet and optimum impellent mode (employment (occupation) by physical culture). Only under such circumstances possible (probable) decrease (reduction) of a level and functional deviations (rejections) of children.

Key words: physical culture, health work, school.

33. Гуменна О. А. Впровадження оздоровчих заходів у гімназії № 1 м. Сум / Гуменна О. А., Єжова О. О. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, 2003. – № 20. – С. 18–26.

Анотація. Розроблено комплекс оздоровчих заходів для дітей молодшого шкільного віку. Його впроваджено у гімназії №1 м. Сум. Оздоровчий комплекс позитивно вплинув на розвиток психофізіологічних показників.

Ключові слова: комплекс оздоровчих заходів, психофізіологічні показники.

Аннотация. Разработан комплекс оздоровительных мероприятий для детей младшего школьного возраста. Он внедрён в гимназии № 1 г. Сум. Оздоровительный комплекс положительно повлиял на развитие психофизиологических показателей.

Ключевые слова: комплекс оздоровительных мероприятий, психофизиологические показатели.

Annotation. The complex of improving measures is developed for the younger schoolchildren's. It was introduced in Sumy gymnasium N^o1. The improving complex positively has affected development of psychophysiological parameters.

Key words: a complex of improving measures, psychophysiological parameters.

34. Гусев Е. Ф. Физическая культура на службе здоровья учащихся / Гусев Е. Ф. // Физическая культура в школе. – 1991. – № 10. – С. 7–8.

Аннотация. Проведена конференция, в которой приняли участие ученые-медики, специалисты в области физической культуры и практические работники физического воспитания учебных заведений профтехобразования Украины.

Ключевые слова: физическая культура, здоровье, учащиеся.

Анотація. Проведена конференція, у якій взяли участь учені-медики, фахівці галузі фізичної культури і практичні працівники фізичного виховання навчальних закладів профтехосвіти України.

Ключові слова: фізична культура, здоров'я, учні.

Annotation. A conference, scientists-physicians, specialists in area of physical culture and practical workers of physical education of educational establishments of proftekhobrazovaniya Ukraine, took part in which, is conducted.

Key words: physical culture, health, student.

35. Давиденко Е. В. Оздоровительная эффективность режимов двигательной активности школьников с различным уровнем физического состояния / Давиденко Е. В., Семененко В. П. // Фізична підготовленість та здоров'я населення : матеріали міжнар. наук. симп. – Одеса, 1998. – С. 159.

Аннотация. В результате анализа полученных данных по динамике параметров физической подготовленности и соматического здоровья выявлено, что для детей с низким уровнем соматического здоровья рациональными являются режимы, использующие физические нагрузки преимущественно средней интенсивности, и такие средства физического воспитания, как: плавание и разновидности гимнастики; для детей со средним уровнем соматического здоровья рациональными являются режимы, использующие физические нагрузки средней и высокой интенсивности, и такие средства физического воспитания, как: плавание, футбол и гимнастика; самостоятельные занятия на роликовых коньках; высокому уровню соматического развития доступны практически все виды исследованных режимов двигательной активности, включая разновидности борьбы.

Ключевые слова: режим двигательной активности, школьники, уровень физического состояния.

Анотація. У результаті аналізу отриманих даних за динамікою параметрів фізичної підготовленості і соматичного здоров'я виявлено, що для дітей з низьким рівнем соматичного здоров'я раціональними є режими з використанням фізичних навантажень переважно середньої інтенсивності, і такі засоби фізичного виховання, як: плавання і різновиди гімнастики; для дітей з середнім рівнем соматичного здоров'я раціональними є режими з використанням фізичних навантажень середньої і високої інтенсивності, і такі засоби фізичного виховання як: плавання, футбол і гімнастика; самостійні заняття на роликових ковзанах. Високому рівню соматичного розвитку доступні практично всі види досліджених режимів рухової активності, навіть різновиди боротьби.

Ключові слова: режим рухової активності, школярі, рівень фізичного стану.

Annotation. As a result of analysis of the got data it is exposed on the dynamics of parameters of physical preparedness and somatic health, that for children with the low level of somatic health rational are the modes, using the physical loadings of mainly middle intensity, and such facilities of physical education, as: swimming and varieties of gymnastics; for children with a middle somatic health level rational are the modes using the physical loadings of middle and to high intensity, and such facilities of physical education, as: swimming, football and gymnastics; independent employments on roller skates; practically all types of the investigational modes of motive activity are accessible to the high level of somatic development, including the varieties of fight.

Key words: mode of motive activity, schoolboys, level of bodily condition.

36. Дейнеко А. Х. Організаційно-педагогічна технологія формування культури рухової діяльності як засіб підвищення рівня фізичної підготовленості учнів 5-х класів / Дейнеко А. Х. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2015. – № 8. – С. 24–31.

Анотація. Розроблена організаційно-педагогічна технологія формування культури рухової діяльності «Основна гімнастика в школі», яка позитивно вплинула на розвиток рівня фізичної підготовленості учнів експериментальних груп. Встановлено, що під впливом підібраних вправ основної гімнастики та введеними елементами змагальності рухи школярів набули більшої точності, амплітуди, пластичності, чистоти виконання, узгодженості.

Ключові слова: педагогічна технологія, основна гімнастика, культура, рух, фізична підготовленість, учні.

Аннотация. Разработана организационно-педагогическая технология формирования культуры двигательной деятельности «Основная гимнастика в школе», которая положительно повлияла на развитие уровня физической подготовленности учащихся экспериментальных групп. Установлено, что под влиянием подобранных упражнений основной гимнастики и введенных элементов соревновательности движения школьники получили большую точность, амплитуду, пластичность, чистоту исполнения, согласованность.

Ключевые слова: педагогическая технология, основная гимнастика, культура, движение, физическая подготовленность, ученики.

Annotation. We worked out organizational pedagogic technology of formation of motor functioning's culture "Main gymnastic at school", which positively influenced on development of physical fitness of experimental groups' pupils. Conclusions: it was established that under influence of selected exercises of main gymnastic and introduced competitiveness elements pupils' movements became more accurate, plastic, acquired higher amplitude, coordination.

Key words: pedagogic technology, main gymnastic, culture, moving, physical fitness, pupils.

37. Джангобекова Х. Вплив позакласних оздоровчих занять з бадмінтону, бігу та спортивних танців на розвиток рухових якостей підліток [Електронний ресурс] / Христина Джангобекова, Любомир Вовканич, Федір Музика // Спортивна наука України. – 2014. – № 2. – С. 3–9. – Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/213>

Анотація. На сьогодні є потреба поліпшення соматичного здоров'я та розвитку рухових якостей школярів. Метою дослідження було порівняння впливу позакласних занять у різних спортивних секціях на розвиток рухових якостей підлітків. Обстежили школярів (12–13 років, чоловічої статі) та їхніх однолітків, які займались у секціях бадмінтону, легкої атлетики (біг) та спортивних танців. Описаний вплив занять у цих секціях на координацію, статичну та «вибухову» силу, спритність, силову витривалість, гнучкість, швидкість та загальну фізичну працездатність.

Ключові слова: підлітки, рухові якості, позакласні заняття, бадмінтон, біг, спортивні танці.

Аннотация. Сегодня существует необходимость улучшения соматического здоровья и развития двигательных качеств школьников. Целью исследования было сравнение влияния внеклассных занятий в разных спортивных секциях на развитие двигательных качеств под-ростков. Обследовали школьников (12–13 лет, мужского пола) и их сверстников, которые занимались в секциях

бадмінтона, легкої атлетики (бег) и спортивных танцев. Описано влияние занятий в этих секциях на координацию, статическую и взрывную силу, ловкость, силовую выносливость, гибкость, скорость и общую физическую работоспособность.

Ключевые слова: подростки, двигательные качества, внеклассные занятия, бадминтон, бег, спортивные танцы.

Abstract. Today the necessity of improvement of physical health and development of physical abilities of pupil exists. Therefore we aimed on comparison of influence of extracurricular exercises in different sport sections on development of physical abilities of teenagers. The pupil and the teenagers (12–13 years, male) training in the sections of badminton, track-and-field (run) and sport dances were examined. Influence of training in these sections on coordination, static and explosive force, agility, power endurance, flexibility, speed and general working capacity is described.

Key words: teenagers, physical abilities, extracurricular exercises, badminton, run, sport dances.

38. Джангобекова Х. Вплив позакласних оздоровчих занять із бадмінтону, легкої атлетики та спортивних танців на фізичний розвиток осіб середнього шкільного віку / Христина Джангобекова, Любомир Вовканич // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2014. – Вип. 18, т. 4. – С. 21–25.

Анотація. Удосконалення фізичного розвитку і зміцнення здоров'я школярів є одним із завдань фізичної культури. Тому ми порівнювали вплив занять у спортивних секціях із бадмінтону, спортивних танців і легкої атлетики на фізичний розвиток та фізичну працездатність підлітків. Ми виявили позитивний вплив занять у спортивних секціях на густину тіла, вміст м'язової та жиркової тканини у складі тіла, фізичну працездатність (PЅ/Спо) та аеробні можливості (МСК) підлітків. Описано особливості змін цих показників при заняттях у різних секціях.

Ключові слова; підлітки, бадмінтон, біг, танці, фізичний розвиток, фізична працездатність.

Аннотация. Усовершенствование физического развития и укрепление здоровья школьников является одним из заданий физической культуры. Поэтому мы сравнивали влияние занятий в спортивных секциях по бадминтону, спортивных танцах и легкой атлетике на физическое развитие и физическую работоспособность подростков. Мы обнаружили положительное влияние занятий в спортивных секциях на плотность тела, содержание мускульной и жировой ткани в составе тела, физическую работоспособность (PWCпо) и аэробные возможности (МСК) подростков. Описаны особенности изменений этих показателей на занятиях в разных секциях.

Ключевые слова: подростки, бадминтон, бег, танцы, физическое развитие, физическая работоспособность.

Annotation. An improvement of physical development and strengthening of children health is one of the tasks of physical re Therefore; we compared influence of badminton, track-and-field training and dances on physical development and ical

capacity of teenagers. We discovered positive influence of training on the body density, percentage of muscular and sues in body composition, physical capacity (PWCi₇₀) and aerobic possibilities (VO₂max) of teenagers. The changes of ; indexes during the training in different sports are described.

Key words: *teenagers, badminton, track-and-field, dances, physical development, physical capacity.*

39. Если хочешь быть здоров. – Изд. 3-е., исправ. и доп. – Москва : Физкультура и спорт, 1968. – 248 с.

Аннотация. *Особое значение в стране придается физическому воспитанию, занятиям физической культурой и спортом. Особое внимание в этом уделено подрастающему поколению. Задача школы – привить учащимся необходимые знания и навыки по физической культуре, массовым видам спорта и на этой основе обеспечить всестороннее физическое развитие и укрепление здоровья школьников.*

Ключевые слова: *здоровье, продолжительность жизни, занятия физической культурой и спортом.*

Анотація. *Особливе значення в країні надається фізичному вихованню, заняттям фізичною культурою і спортом. Особлива увага до підростаючого покоління. Завдання школи - прищепити учням необхідні знання і навички з фізичної культури, масових видів спорту і на цій основі забезпечити всебічний фізичний розвиток і зміцнення здоров'я школярів.*

Ключові слова: *здоров'я, тривалість життя, заняття фізичною культурою і спортом.*

Annotation. *Special significance in a country is attached physical education, to employments by a physical culture and sport. The special attention is herein spared a rising generation. Task of school - to instil studying necessary knowledges and skills on a physical culture, to the mass types of sport and on this basis to provide comprehensive physical development and strengthening of health of schoolboys.*

Key words: *health, life-span, engaged in a physical culture and sport.*

40. Жданова О. Заходи з залучення школярів до спеціально організованої рухової активності на дозвіллі / Ольга Жданова, Любов Чеховська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2014. – Вип. 18, т. 4. – С. 26– 32.

Анотація. *У статті висвітлено досвід проведення низки заходів, які демонструють різновиди фізкультурно-спортивних занять і пропонують школярам обрати один з них для раціонального проведення дозвілля. Проаналізовано програму щорічних «Ярмарків спорту», які впродовж чотирьох років організовує громадське об'єднання «Самопоміч» (м. Львів). Зроблено спробу простежити вплив заходів на формування переконань школярів у необхідності занять руховою активністю на дозвіллі.*

Ключові слова: *школярі, дозвілля, «Ярмарок спорту», переконання, залучення.*

Аннотация. *В статье освещается опыт проведения ряда мероприятий, которые демонстрируют разновидности физкультурно-спортивных занятий и предлагают школьникам выбрать один из них для рационального проведения*

досуга. Проанализированы программы ежегодных «Ярмарка спорта», которые в течение четырех лет организывает общественное объединение «Самопомощь» (г. Львов). Сделана попытка проследить влияние мероприятий на формирование убеждений школьников в необходимости занятий двигательной активностью на досуге.

Ключевые слова: школьники, досуг, «Ярмарок спорта», убеждения, привлечения.

Annotation. The experience of conducting few events that show the variety of sports classes and offer pupils to choose one of them for spending leisure rationally described in the article. Programs of every year "Sports Fair" that is organized by public association "Selfhelp" (Lviv) during four years are analyzed An attempt to trace the influence of events in conviction formation of pupils of necessity of physical activity classes at leisure.

Keywords: pupils, leisure, «Sports Fair», conviction, involvement.

41. Жевага С. Методична підготовка батьків до проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи серед підлітків / Жевага С. // Фізичне виховання в школі. – 1999. – № 3. – С. 40–42.

Анотація. Мотивом до свідомого і систематичного використання фізичних вправ та інших засобів фізичної культури є похвала за старанність, ініціативу в роботі, позитивні зрушення у розвитку фізичних якостей. Пошук заходів мотивації правильного сприйняття, уваги, запам'ятовування, самостійності в роботі — це одночасно пошук заходів стимулювання психічних процесів підлітків.

Ключові слова: методична підготовка, батьки, проведення спортивної роботи, підлітки.

Аннотація. Мотивом к сознательному и систематическому использованию физических упражнений и других средств физической культуры является похвала за старательность, инициативу в работе, позитивные сдвиги в развитии физических качеств. Поиск мероприятий мотивации правильного восприятия, внимания, памяти, самостоятельности в работе — это одновременно поиск мероприятий стимулирования психических процессов подростков.

Ключевые слова: методическая подготовка, родители, проведения спортивной работы, подростки.

Annotation. Reason to the conscious and systematic use of physical exercises and other facilities of physical culture is praise for a diligence, initiative in-process, positive changes in development of physical qualities. Search of measures of motivation of correct perception, attention, memorizing, to independence in-process is simultaneous search of measures of stimulation of psychical processes of teenagers.

Key words: methodical preparation, parents, leadthroughs of sporting.

42. Жук Г. Формування мотивації до фізкультурно-оздоровчих занять у воді в учнів молодших класів / Ганна Жук, Людмила Фандікова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. – № 2. – С. 52–54.

Анотація. Проведено анкетування серед учнів молодших класів, яке визначило мотивацію до фізкультурно-оздоровчих занять у воді. Встановлені найбільш значущі мотиви до відвідування занять серед даного контингенту.

Ключові слова: мотивація, фізкультурні заняття у воді, учні молодших класів.

Аннотация. Проведено анкетирование среди учащихся младших классов, которое определило мотивацию к физкультурно-оздоровительным занятиям в воде. Установлены наиболее значимые мотивы к посещению занятий среди данного контингента.

Ключевые слова: мотивация, физкультурные занятия в воде, учащиеся младших классов.

Annotation. A questionnaire among of schoolboys junior classes, which determining motivation to health physical culture in water. The most meaningful reasons to visited studies among given contingent are fixed.

Key words: motivation, athletic employments in water, studying junior classes.

43. Жукотинський К. Фізкультурно-оздоровча та спортивно-масова робота в загальноосвітніх навчальних закладах Буковини / Корнелій Жукотинський // Фізичне виховання в школі. – 2010. – № 3. – С. 7–8.

Анотація. Важливою складовою фізичного виховання школярів є позакласна робота, організація секцій з найпопулярніших видів спорту і проведення масових багатоступеневих спортивних заходів. Найбільшою популярністю серед школярів області користуються змагання з футболу на призи клубу «Шкіряний м'яч», волейболу, легкоатлетичного чотириборства, «Нащадки козацької слави» і «Старти надій».

Ключові слова: оздоровча, спортивна, масова робота, загальноосвітні навчальні заклади.

Аннотация. Важной составляющей физического воспитания школьников является внеклассная работа, организация секций по самым популярным видам спорта и проведение массовых многоступенчатых спортивных мероприятий. Наибольшей популярностью среди школьников области пользуются соревнования по футболу на призы клуба «Кожаный мяч», волейбола, легкоатлетического многоборья, «Потомки казацкой славы» и «Старты надежд».

Ключевые слова: оздоровительная, спортивная, массовая работа, общеобразовательные учебные заведения.

Annotation. The important constituent of physical education of schoolboys is extracurricular work, organization of sections on the biggest-selling types of sport and leadthrough of mass multi-stage sporting measures. Most popularity among the schoolboys of area is used by competitions on football on the prizes of club «The Skin ball», volley-ball, track-and-field all-round, «Descendants of cossack glory» and «Starts of hopes».

Key words: health, sporting, mass work, general educational establishments.

44. Іщенко О. Характеристика режимів рухової активності дітей середнього шкільного віку / Олесь Іщенко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 4. – С. 67–72.

Анотація. Розглянуто особливості режимів і рівні рухової активності (добові енерговитрати) дітей середнього шкільного віку. Показані відмінності добової рухової активності учнів середньої школи залежно від статі і віку. Визначено, що із збільшенням віку дітей сумарна тривалість часу базового рівня має тенденцію до зменшення, за об'ємом часу він займає від 7 до 11 годин на добу. Дослідження показали, що кожній дитині характерна своя величина рухової активності, яка залежить від віку, статі, стану здоров'я, рівня фізичної підготовленості, умов навчання, організації навчально-виховного і фізкультурно-оздоровчого процесу, режиму дня і багатьох інших чинників.

Ключові слова: діти середнього віку, рухова активність.

Аннотация. Рассмотрены особенности режимов и уровни двигательной активности (суточные энергозатраты) детей среднего школьного возраста. Показаны отличия суточной двигательной активности учеников средней школы в зависимости от пола и возраста. Определено, что с увеличением возраста детей суммарная продолжительность времени базового уровня имеет тенденцию к уменьшению, по объему времени он занимает от 7 до 11 ч в сутки. Исследования показали, что каждому ребенку характерна своя величина двигательной активности, которая зависит от возраста, пола, состояния здоровья, уровня физической подготовленности, условий обучения, организации учебно-воспитательного и физкультурно-оздоровительного процесса, режима дня и многих других факторов.

Ключевые слова: дети среднего возраста, двигательная активность.

Annotation. Peculiarities of motor activity regimes and levels (daily energy expenditures) in secondary school-age children have been considered. Differences in daily motor activity of secondary school students, depending on gender and age, have been demonstrated. It has been determined that with age, the total duration of basic level tends to decrease, constituting 7-11 hours per day. Studies have shown that each child has its own characteristic value of motor activity, which depends on age, sex, health status, level of physical fitness, learning environment, organization of educational and health and fitness process, day regimen and many other factors.

Key words: secondary school-age children, motor activity.

45. Кардялис К. К. Педагогические основы информационного воздействия на отношение школьников к физкультурно-спортивной деятельности : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Кардялис Кястутис Казевич ; ГЦОЛИФК. – Москва, 1990. – 47 с.

Аннотация. Разработано и обосновано новое направление научных исследований в области физического воспитания школьной молодежи, связанное с анализом комплекса психолого-педагогических методов, обеспечивающих эффективное информационное воздействие на формирование у школьников положительного отношения к физкультурно-спортивной деятельности. Уточнено субъективное отношение школьников к занятиям физкультурой и спортом, их физкультурно-спортивную активность и ее динамику, выявлены множественные связи физкультурно-спортивной активности школьников со стилем их жизни, особенностями социального

окружения и другими факторами. Изучены механизмы формирования положительного отношения школьников к занятиям физической культурой. Впервые разработаны нормативы физкультурной активности школьников, позволившие оценить эффективность информационных методов воздействия, направленных на ее повышение. Представлена модель регуляции отношений к физкультурно-спортивным занятиям, экспериментально подтверждена возможность педагогической коррекции ряда объективных и субъективных факторов, оказывающих неодинаковое влияние на физкультурно-спортивную активность школьников.

Ключевые слова: педагогические основы, информационное воздействие, школьники, спортивная активность, педагогическая коррекция.

Анотація. Розроблено і обґрунтовано новий напрям наукових досліджень у фізичному вихованні школярів, пов'язаний з аналізом комплексу педагогічних для психологотипу методів, що забезпечують ефективну інформаційну дію на формування у школярів позитивного ставлення до фізкультурно-спортивної діяльності.

Ключові слова: педагогічні основи, інформаційна дія, школярі, спортивна активність, педагогічна корекція.

Annotation. Developed and grounded new direction of scientific researches in area of physical education of school young people, related to the analysis of complex of pedagogical methods, providing the effective informative affecting forming for the schoolboys of positive attitude toward athletic-sporting activity. Subjective attitude of schoolboys is specified toward employments by physical education and sport, their athletic-sporting activity and its dynamics, plural connections are exposed to athletic-sporting activity of schoolboys with style of their life, features of social surroundings and other factors. The mechanisms of forming of positive relation of schoolboys are studied to employments by a physical culture. The norms of athletic activity of schoolboys, allowing to estimate efficiency of informative methods of influence, directed on its increase, are first developed. The model of adjusting of attitudes is presented toward athletic-sporting employments, experimentally confirmed possibility of pedagogical correction of row of objective and subjective factors, rendering different influence on athletic-sporting activity of schoolboys.

Key words: pedagogical bases, informative influence, schoolboys, sporting activity, pedagogical correction.

46. Кіндзера А. Місце фізичної активності в дозвіллі школярів / Анна Кіндзера, Іванна Боднар // Молода спортивна наука України : зб. тез доп. – Львів, 2017. – Вип. 21. – С. 59.

Анотація. Більшість школярів проводять своє дозвілля пасивно, перед монітором, що знижує їх рівень фізичної активності. Школа не може забезпечити необхідного рівня фізичної активності, тому надзвичайно важливим є те, як дитина проводить свій вільний час.

Ключові слова: фізична активність, школярі, дозвілля.

Аннотация. Большинство школьников проводят свой досуг пассивно, перед монитором, который снижает их уровень физической активности. Школа не может обеспечить необходимый уровень физической активности, потому

чрезвычайно важным является то, как школьник проводит свое свободное время.

Ключевые слова: физическая активность, школьники, досуг.

Annotation. Most schoolboys conduct the leisure passively, before a monitor which reduces their level of physical activity. School can not provide the necessary level of physical activity, that is why extraordinarily important is that how a schoolboy conducts the spare time.

Keywords: physical activity, schoolboys, leisure.

47. Кіндзера А. Оптимізація фізичної активності школярів у позаурочний час / Анна Кіндзера // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів, 2016. – Вип. 20, т. 1/2. – С. 222–226.

Анотація. Вивчено наукову та методичну літературу стосовно проблеми недостатньої активності школярів. Установлено різноманітні шляхи оптимізації фізичної активності школярів і часні спеціалісти рекомендують підвищувати мотивацію школярів, застосовувати інноваційні технології на уроках фізичної активності, використовувати засоби олімпійської освіти, та підвищувати рівень учнів про фізичну культуру за допомогою формування культури здоров'я в сім'ї.

Ключові слова: фізична активність, школярі, позаурочний час.

Аннотация. Изучена научно-методическая литература касательно проблемы недостаточной физической активности школьников. Установлены разные пути оптимизации физической активности школьников. Современные специалисты рекомендуют повышать мотивацию школьников, применять инновационные технологии на уроках физической культуры, использовать средства олимпийского образования, повышать физическую культуру учеников с помощью формирования культуры здоровья в семье.

Ключевые слова: физическая активность, школьники, внеурочное время.

Abstract. Scientific and methodical literature concerning the problem about pupil's physical inactivity was analyzed. Different ways of optimization of pupil's physical inactivity were established. Modern experts recommend increasing motivation of pupils, applying innovative technologies during physical education lessons, using Olympic education and increasing physical education of pupils by formation culture of health in the family.

Keywords: physical activity, pupils, after-school time.

48. Кіприч С. В. Висвітлення питань реалізації виховних і оздоровчих можливостей дітей у контексті фізкультурно-оздоровчих заходів в навчальних закладах / Кіприч С. В., Шостак О. В. // Вісник Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання і спорт. – Чернігів, 2008. – Вип. 55, т. 1. – С. 61–63.

Анотація. У статті представлено аналіз стану здоров'я дітей і молоді Полтавщини та висвітлено питання використання ефективних заходів його зміцнення.

Ключові слова: стан здоров'я, фізкультурно-оздоровчі заходи, оздоровчий простір фізичної культури.

Аннотація. В статті подан аналіз стану здоров'я дітей і молодіжної Полтавщини і відображено питання використання ефективних заходів по його зміцненню.

Ключевые слова: состояние здоровья, физкультурно-оздоровительные мероприятия, оздоровительное пространство физической культуры.

Annotation. The article analyzes the children and young people state of health of the Poltava Region and considers the usage of effective measures and its strengthening.

Key words: state of health, athletic and health measures, health space of physical culture

49. Кириленко Л. Самостійна фізкультурно-оздоровча діяльність як засіб зміцнення здоров'я молодших школярів у контексті навчально-виховної роботи / Людмила Кириленко, Олена Борисова // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 6(115). – С. 46–48.

Анотація. Досліджується необхідність створення системи організації самостійної фізкультурно-оздоровчої роботи, яка забезпечить покращення здоров'я та фізичного стану дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: мета, завдання, функції самостійної роботи, формування самостійності, система організації, засоби керівництва самостійною роботою.

Аннотація. Исследуется необходимость создания системы организации самостоятельной физкультурно-оздоровительной работы, обеспечивающей улучшение здоровья и физического состояния детей младшего школьного возраста.

Ключевые слова: цель, задания, функции самостоятельной работы, формирование самостоятельности, система организации, способы руководства самостоятельной работой.

Annotation. In the article the authors investigate the necessity of physical and healthy self-work system creation to provide the health and physical state improvement of primary schoolchildren.

Key words: aim, tasks, functions of self-work, formation of self-attitude, system of organizing, ways of directing of self-work.

50. Кісельов А. Педагогічний вектор фізкультурно-масової та оздоровчої фізичної культури дітей сиріт та дітей чорнобильських контингентів / Кісельов А., Славітяк О., Кулаков К. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 17. – С. 157–161.

Анотація. Вивчено стан масової та фізкультурно-оздоровчої роботи для дітей сиріт, позбавлених батьківської опіки та дітей контингентів Чорнобильської катастрофи, що прибули в Миколаївську область, внаслідок аварії на ЧАЕС. Представлена характеристика стану їх здоров'я, визначена роль фізкультурно-оздоровчого табору «Мрія» в системі оздоровлення, розвитку особистості та задоволення інтересів і духовних потреб дітей та підлітків.

Ключові слова: фізична культура, діти-сироти, діти контингенту Чорнобильської катастрофи.

Аннотация. Изучено состояние массовой и физкультурно-оздоровительной работы детей сирот, лишенных родительской опеки и детей из контингента Чернобыльской катастрофы, прибывших в Николаевскую область, в результате аварии на ЧАЭС. Дана характеристика состояния их здоровья, определена роль физкультурно-оздоровительного лагеря «Мечта» в системе оздоровления, развития личности и удовлетворения интересов и духовных запросов детей и подростков.

Ключевые слова: физическая культура, дети-сироты, дети контингента Чернобыльской катастрофы.

Annotation. The article is devoted to the research of the popular physical training and improving the physical training culture of orphan-children and children of Chernobyl contingents, who arrived Nikolayev region after the Chernobyl nuclear power station explosion. It is given the estimation of their health, also determined the role of the athletic-sanitary camp "Nadezhda/Hope" in system of recovery and developments of personalities.

Key words: physical culture, children-orphans, children of Chernobyl contingents.

51. Коваленко І. М. Мотивація молодших школярів до фізкультурно-оздоровчої діяльності у групах продовженого дня / Коваленко І. М. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2011. – № 2. – С. 17–18, 35–36.

Анотація. Мета статті полягає у вивченні мотивів фізкультурної діяльності школярів, що позитивно вплине на залучення учнів до фізкультурно-оздоровчих занять в режимі груп продовженого дня. Визначено що, в загальноосвітніх школах потрібно приділити більшу увагу фізкультурно-оздоровчим заняттям з пріоритетним використанням елементів одноборств.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі заняття, мотивація, початкова школа, групи продовженого дня.

Аннотация. Цель статьи состоит в изучении мотивации младших школьников к физкультурно-оздоровительным занятиям, что повлияет на количество детей, желающих заниматься оздоровительной физической культурой. Установлено, что в общеобразовательных школах нужно уделять больше внимания физкультурно-оздоровительным занятиям с приоритетным использованием элементов единоборств.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные занятия, мотивация, начальная школа, группы продленного дня.

Annotation. About possibilities to influence positively on organization and carrying out of work directs on forming children's health way of life due to studying motivations to physical-improving classes. It's a fact that they have to pay more attention to physical-improving lessons with using elements of wrestling at general school.

Key words: physical-improving classes, motivations, junior schools, group's extension days.

52. Ковальова Н. Особливості проектування рекреаційно-оздоровчої діяльності старшокласників / Наталія Ковальова // Теорія та методика фізичного виховання. – 2017. – № 1. – С. 62–67.

Анотація. Розглянуто питання розробки технології проектування позакласної діяльності старшокласників з фізичного виховання. Запропонована технологія включає структурний, реалізаційний, результативно-оцінний рівні і охоплює низку заходів, що впливають на залучення старшокласників до фізкультурно-оздоровчої діяльності, і відрізняється від тих, що існують ступенем розробки, структурою і вмістом і дозволяє упорядкувати систему технічної допомоги вчителям фізичної культури у плануванні й організації позакласної роботи. Поетапне впровадження технології дозволило залучити дітей старшого шкільного віку до занять фізкультурно-оздоровчою і рекреаційною діяльністю, сприяло формуванню позитивного відношення до здорового способу життя і рухової активності.

Ключові слова: учні старшого шкільного віку, технологія, проектування, позакласна робота, фізичне виховання.

Аннотация. Затронуты вопросы разработки технологии проектирования внеклассной деятельности старшеклассников по физическому воспитанию. Предложенная технология включает структурный, реализационный, результативно-оценочный уровни и охватывает ряд мероприятий, влияющих на привлечение старшеклассников к физкультурно-оздоровительной деятельности, отличается от существующих степенью разработки, структурой и содержанием и позволяет упорядочить систему технической помощи учителям физической культуры в планировании и организации внеклассной работы. Поэтапное внедрение технологии позволило привлечь детей старшего школьного возраста к занятиям физкультурно-оздоровительной и рекреационной деятельностью, способствовало формированию позитивного отношения к здоровому образу жизни и двигательной активности.

Ключевые слова: ученики старшего школьного возраста, технология, проектирование, внеклассная работа, физическое воспитание.

Annotation. The issues of developing the technology for designing out-of-school activity of senior pupils in physical education are addressed. The proposed technology includes structural, realizational, performance-evaluative levels and covers a number of measures that affect the involvement of senior schoolchildren in physical culture and health-related activities differ from the existing ones in the degree of development, structure and content and allow streamlining the system of technical assistance to teachers of physical culture in planning and organizing extra-curricular activities. Stage-by-stage introduction of technology has made it possible to involve children of senior school age in physical culture, health-related and recreational activities, and has contributed to the formation of a positive attitude towards a healthy lifestyle and motor activity.

Keywords: senior schoolchildren, technology, projecting, out-of-school activities, physical education.

53. Когут І. О. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи серед школярів / І. О. Когут, В. Л. Маринич // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2010. – С. 621.

***Анотація.** У вирішенні поставленого завдання корисними мають стати досвід і можливості позашкільних навчальних закладів, які завдяки відкритості виховної системи, варіативності, розмаїттю гуртків, секцій, студій, клубів за інтересам мають можливість реалізувати завдання з формування здорового способу життя шляхом створення новітніх форм фізкультурно-оздоровчої роботи.*

***Ключові слова:** фізична культура, оздоровча робота, організація, школярі.*

***Аннотация.** В решении поставленного задания полезными должны быть опыт и возможности внешкольных учебных заведений, которые благодаря открытости воспитательной системы, вариативности, разнообразию кружков, секций, студий, клубов по интересам, имеют возможность реализовать задания по формированию здорового образа жизни путем создания новейших форм физкультурно-оздоровительной работы.*

***Ключевые слова:** физическая культура, оздоровительная работа, организация, школьники.*

***Annotation.** Experience and possibilities of out-of-school educational establishments, which due to the openness of an educate system, variantness, variety of groups, sections, studios, clubs, must useful become in the decision of the put task, after must interests possibility to realize a task from forming of healthy way of life by creation of the newest forms of athletic-health work.*

***Key words:** physical culture, health work, organization, schoolboys.*

54. Коберник О. Стимулювання фізично-оздоровчої активності сільських школярів / Коберник О. // Рідна школа. – 2001. – Бер. – С. 43–46.

***Анотація.** Основними системоутворюючими сферами цілісного процесу розвитку особистості є фізичний, психічний, соціальний і духовний розвиток. Ці компоненти перебувають у діалектичній єдності та взаємообумовленості: розвиток (прогресивний чи регресивний) одного з них створює сприятливі чи несприятливі умови для розвитку інших. Використовуючи метод дедукції, проаналізовані сутність функції, складники, методи і результати психолого-педагогічної діагностики фізичного розвитку особистості сільського школяра, окреслено основні засоби стимулювання його фізично-оздоровчої активності.*

***Ключові слова:** фізична активність, сільські школярі, розвиток особистості.*

***Аннотация.** Основными системообразующими сферами целостного процесса развития личности является физическое, психическое, социальное и духовное. Эти компоненты находятся в диалектическом единстве и взаимообусловленности: развитие (прогрессивный или регрессивный) одного из них создает благоприятные или неблагоприятные условия для развития других. Используя метод дедукции, проанализированы сущность функции, составляющие части, методы и результаты, психолого-педагогической диагностики физического развития личности сельского школьника, намечены основные способы стимулирования его физически оздоровительной активности.*

Ключевые слова: физическая активность, сельские учащиеся, развитие личности.

Annotation. The basic sistemoobrazuyuschimi spheres of integral process of development of personality are physical, psychical, social and spiritual. These komponenty are in dialectical unity and interconditionality: of them creates one development (progressive or regressive) favourable or unfavorable terms for development other. Using the method of deduction, analysed essence functions, making parts, methods and results, pedagogical diagnostics of physical development of personality of rural schoolboy, the basic methods of stimulation of him are set physically to health activity.

Key words: physical activity, rural student, development of personality.

55. Козловский А. В. Двигательная активность как основа формирования физического и психического здоровья школьников / А. В. Козловский, А. Р. Бардин // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 1. – С. 66–68.

Аннотация. Через занятия физической культурой и обучения движениям осуществляются формирование познавательных процессов - восприятия, памяти, мышления, внимания, пространственных и временных представлений. Физические упражнения способствуют развитию у детей умственных способностей, интеллектуальных возможностей.

Ключевые слова: двигательная активность, физическое и психическое здоровье школьников.

Анотація. Через заняття фізичною культурою і навчання рухам здійснюються формування пізнавальних процесів - сприйняття, пам'яті, мислення, уваги, просторових і тимчасових уяв. Фізичні вправи сприяють розвитку у дітей розумових здібностей, інтелектуальних можливостей.

Ключові слова: рухова активність, фізичне і психічне здоров'я школярів.

Annotation. Through employments by a physical culture and teaching motions carried out forming of cognitive processes - perception, memory, thought, attention, spatial and temporal presentations. Physical exercises are instrumental in development for the children of mental abilities, intellectual possibilities.

Key words: motive activity, psychical health of schoolboys.

56. Костикова С. Эффективность использования оздоровительных программ на уроках физического воспитания детей младшего школьного возраста / Светлана Костикова // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2000. – С. 388.

Аннотация. В результате проведенного эксперимента среди школьников 1-3 классов общеобразовательных школ повысились показатели физического состояния. На основании полученных данных в практику уроков физического воспитания детей младшего школьного возраста в общеобразовательных школах рекомендовано использовать апробированные нами фрагменты оздоровительных программ.

Ключевые слова: урок физической культуры, программы, дети младшего школьного возраста.

Анотація. В результаті проведеного експерименту серед школярів 1-3 класів загальноосвітніх шкіл підвищилися показники фізичного стану. На підставі отриманих даних в практиці уроків фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в загальноосвітніх школах рекомендовано використовувати апробовані нами фрагменти оздоровчих програм.

Ключові слова: урок фізичної культури, програми, діти молодшого шкільного віку.

Annotation. As a result of the conducted experiment the indexes of bodily condition rose among the schoolboys of 1-3 classes of general schools. On the basis of findings in practice of lessons of physical education of children of midchildhood in general schools it is recommended to use the fragments of the health programs approved by us.

Key words: lesson of physical culture, programs, children of midchildhood.

57. Костікова С. Використання оздоровчих систем для підвищення стану здоров'я школярів / Костікова С. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації – нова епоха, нова генерація. – Миколаїв, 2002. – С. 114–117.

Анотація. Розглянуто використання спеціальних оздоровчих систем Бутейко К. П., Іванова К. П., Стрельникової А. Н., Никуліна А. А., Ніши К., гімнастики йогів на уроках фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з метою підвищення оздоровчого ефекту уроків.

Ключові слова: оздоровчі системи, здоров'я школярів.

Аннотация. Рассмотрено использование специальных оздоровительных систем Бутейко К. П., Иванова К. П., Стрельниковой А. Н., Никулина А. А., Ниши К., гимнастики йогов на уроках физического воспитания детей младшего школьного возраста с целью повышения оздоровительного эффекта уроков.

Ключевые слова: оздоровительные системы, здоровье школьников.

Annotation. Introduction of health-improving, special respiratory exercises into the practice of junior schoolchildren allows to increase significantly a health-improving effect of physical culture, helps to strengthen children's health and interest in the lessons of physical education.

Key words: health systems, health of schoolboys.

58. Костікова С. Особливості вирішення оздоровчих задач на уроках фізичного виховання в початковій школі / Світлана Костікова // Молода спортивна наука України : матеріали I Всеукр. наук. конф. асп. галузі фіз. культури і спорту. – Львів, 1997. – С. 48–49.

Анотація. Дослідження свідчать, що впровадження оздоровчих дихальних методик у практику фізичного виховання школярів 1-3 класів дозволить значно підвищити оздоровчий ефект фізичної культури, допоможе зміцнити здоров'я дітей.

Ключові слова: урок фізичного виховання, початкова школа, дихальні методики.

Аннотация. Исследования свидетельствуют, что внедрение оздоровительных дыхательных методик в практику физического воспитания школьников 1-3

классов позволит значительно повысить оздоровительный эффект физической культуры, поможет укрепить здоровье детей.

Ключевые слова: урок физического воспитания, начальная школа, дыхательные методики.

Annotation. *Researches testify that introduction of health respiratory methods in practice of physical education of schoolboys of 1-3 classes will allow considerably to promote the health effect of physical culture, will help to fix the health of children.*

Key words: *lesson of physical education, initial school, respiratory methods.*

59. Коцан І. Я. Особливості занять оздоровчою фізичною культурою у дітей / Коцан І. Я. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей : сб. науч. тр. / под ред. С. С. Ермакова. – Харьков, 2000. – № 1. – С. 32–39.

Анотація. Під час занять оздоровчою фізичною культурою необхідно враховувати безліч аспектів, без яких планування позитивних зрушень в органах і системах організму під впливом фізичних навантажень може бути недійсним.

Ключові слова: фізична культура, діти, фізичне навантаження.

Аннотація. Во время занятий оздоровительной физической культурой необходимо учитывать множество аспектов, без которых планирование позитивных сдвигов в органах и системах организма под воздействием физических нагрузок может быть недействительным.

Ключевые слова: физическая культура, дети, физическая нагрузка.

Annotation. *During employments it is necessary to take into account the great number of aspects without which planning of positive changes in organs and systems of organism under act of the physical loadings can be invalid a health physical culture.*

Key words: *physical culture, to put, physical loading.*

60. Кривчикова Е. Д. Оздоровительный бег и баскетбол как средства повышения уровня физического состояния школьников 12–13 лет / Кривчикова Е. Д., Кравцов В. П. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2004. – № 15. – С. 207–212.

Аннотація. Показано использование оздоровительного бега и баскетбола как средства повышения уровня физического состояния школьников 12-13 лет.

Ключевые слова: средний школьный возраст, экспресс-оценка физического состояния школьников, физическое воспитание.

Анотація. Описано використання оздоровчого бігу і баскетболу як засобу підвищення рівня фізичного стану школярів 12-13 років.

Ключові слова: середній шкільний вік, експрес-оцінка фізичного стану школярів, фізичне виховання.

Annotation. *Use at health run and basket-ball as facilities of increase of level of bodily condition of schoolboys 12-13 years.*

Key words: *middle school age, express-estimation of physical states schoolboys, physical education.*

61. Крук М. Становлення оздоровчих форм фізичного виховання школярів (20–30-ті рр. ХХ ст.) / Микола Крук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2003. – Т. 1. – С. 195–198.

Анотація. Показано становлення оздоровчих форм фізичного виховання школярів у 20-30 роках ХХ ст. Встановлено, що перевага надавалася вправам та іграм, які викликали найбільший інтерес учнів.

Ключові слова: оздоровчі форми, фізичне виховання школярів, вправи та ігри.

Аннотация. Показано становление оздоровительных форм физического воспитания школьников в 20-30 годах ХХ ст. Установлено, что преимущество предоставлялось упражнениям и играм, которые вызывали наибольший интерес учеников.

Ключевые слова: оздоровительные формы, физическое воспитание школьников, упражнения, и игры.

Annotation. Becoming of health forms of physical education of schoolboys is rotined in 20-30 ХХ centuries. It is set, that advantage got exercises and games which caused most interest of students.

Key words: health forms, physical education of schoolboys, exercise, and game.

62. Круцевич Т. Модельно-целевые характеристики физического состояния в системе программирования физкультурно-оздоровительных занятий с подростками / Татьяна Круцевич // Наука в олимпийском спорте. – 2002. – № 1. – С. 23–29.

Аннотация. В статье обоснованы модели характеристик физического состояния подростков 13–15 лет, которые считаются количественными критериями физической подготовленности, которые имеют непосредственную связь с функциональными показателями соматического здоровья. Целевые модели надлежащего уровня физической подготовленности используются в системе управления индивидуальным здоровьем школьников в процессе физического воспитания.

Ключевые слова: физическое состояние, характеристики, программирования, оздоровительные занятия, подростки.

Анотація. В статті обґрунтовано моделі характеристик фізичного стану підлітків 13–15 років, що вважаються кількісними критеріями фізичної підготовленості, які мають безпосередній зв'язок з функціональними показниками соматичного здоров'я. Цільові моделі належного рівня фізичної підготовленості використовуються у системі управління індивідуальним здоров'ям школярів у процесі фізичного виховання.

Ключові слова: фізичний стан, характеристики, програмування, оздоровчі заняття, підлітки.

Annotation. The paper is devoted to validation of the model characteristic of the physical status of 13–15 years old teenagers, that is described by quantitative criteria of physical capacities and physical fitness directly related to functional indices of somatic health. The principal models of proper physical fitness level are used in the system managing the individual teenagers health in the process of physical education.

Key words: *bodily condition, descriptions, programming, health employments, teenagers.*

63. Круцевич Т. Ю. Рациональные параметры нагрузок в физкультурно-оздоровительных занятиях с подростками / Круцевич Т. Ю. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2000. – № 21. – С. 21–27.

Аннотація. *Применяемые методы исследования физического состояния подростков и способы математического анализа (факторного, кластерного, регрессионного) позволили разработать нормы физических нагрузок, по объему и интенсивности адекватные уровню физического состояния исследуемого контингента.*

Ключевые слова: *параметры, нагрузка, оздоровительные занятия, подростки.*

Анотація. *Застосовані методи дослідження фізичного стану підлітків і методи математичного аналізу (факторного, кластерного, регресійного) дозволили розробити норми фізичних навантажень, за обсягом і інтенсивністю адекватні рівню фізичного стану досліджуваного контингенту.*

Ключові слова: *параметри, навантаження, оздоровчі заняття, підлітки.*

Annotation. *The applied methods of research of bodily condition of teenagers and methods of mathematical analysis (factor, cluster, regressive) allowed to develop the norms of the physical loadings, on volume and intensities are adequate the level of bodily condition of the probed contingent.*

Key words: *parameters, loading, health employments, teenagers.*

64. Куц О. С. Національні ігри і свята в системі фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами / Куц О. С., Леонова В. А., Ружило О. В. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 1999. – С. 186–188.

Анотація. *Розроблені заходи містять використання національних засобів фізичного виховання, які мають чітко виражений оздоровчий ефект і сприяють підвищенню рухової активності студентів.*

Ключові слова: *національні ігри, свята, система фізичного виховання.*

Аннотація. *Разработанные мероприятия содержат использование национальных средств физического воспитания, которые имеют четко выраженный оздоровительный эффект и способствуют повышению двигательной активности студентов.*

Ключевые слова: *национальные игры, праздники, система физического воспитания.*

Annotation. *The developed measures are contained by the uses of national facilities of physical education, which have the expressly expressed health effect and instrumental in the increase of motive activity of students.*

Key words: *national games, holidays, system of physical education.*

65. Куц О. С. Організаційно-методичні основи фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами, які проживають за умов підвищеної радіоактивності :

автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Куц Олександр Сергійович ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – Київ, 1997. – 40 с.

Анотація. Розроблено теоретико-методичні засади організації безперервної фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами, які проживають у екологічно несприятливих умовах. Експериментально обґрунтовано концепцію фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх шкіл. Виявлено динаміку показників фізичного розвитку та фізичної підготовленості учнів молодших класів, які постійно проживають у зоні підвищеної радіоактивності до і після Чорнобильської катастрофи. Встановлено показники рухової активності та фізичної працездатності школярів 7-9 років, які проживають за умов підвищеної радіоактивності. Проведено порівняльний аналіз особливостей фізичного розвитку, фізичної підготовленості та стану здоров'я молодших школярів, залежно від тривалості їх проживання в зоні підвищеної радіоактивності.

Ключові слова: школярі, теоретичні та методичні засади організації безперервної фізкультурної оздоровчої роботи, умови підвищеної радіоактивності.

Аннотация. Разработаны теоретико-методические аспекты организации физкультурно-оздоровительной работы с младшими школьниками в условиях повышенной радиоактивности.

Ключевые слова: школьники, теоретические и методические принципы организации непрерывной физкультурной оздоровительной работы, условия повышенной радиоактивности.

Annotation. The teoretiko-methodical aspects of organization of athletic-health work are developed with junior schoolboys in the conditions of enhanceable radio-activity.

Key words: schoolboys, theoretical and methodical principles of organization of continuous athletic health work, terms of enhanceable radio-activity.

66. Куц О. С. Фізкультурно-оздоровча робота з учнівською молоддю : [монографія] / Куц О. С. – Вінниця : Континент–ПРИМ, 1995. – Ч. 1. – 148 с.

Анотація. У монографії на основі аналізу власного матеріалу, широкого використання вітчизняної і зарубіжної літератури викладено науково-методичні аспекти фізкультурно-оздоровчої роботи з учнівською молоддю у різних країнах світу, розроблено рекомендації щодо зміцнення фізичного й духовного здоров'я дітей і підлітків, що повинні сприяти створенню національної системи фізкультурно-оздоровчої роботи з учнівською молоддю.

Ключові слова: оздоровча робота, учнівська молодь, зміцнення фізичного і духовного здоров'я дітей і підлітків.

Аннотация. В монографии на основе анализа собственного материала, широкого использования отечественной и зарубежной литературы, изложены научно методические аспекты физкультурно-оздоровительной работы с учащимися в разных странах мира, разработаны рекомендации относительно укрепления физического и духовного здоровья детей и подростков, что должно способствовать созданию национальной системы физкультурно-оздоровительной работы с ними.

Ключевые слова: оздоровительная работа, учащиеся, укрепление физического и духовного здоровья детей и подростков.

Annotation. In a monograph on the basis of analysis of own material, wide use of domestic and foreign literature, an author is expound scientifically the methodical aspects of athletic-health work with student's young people in the different countries of the world, developed recommendation in relation to strengthening of physical and spiritual health of children and teenagers, that must be instrumental in creation of the national system of athletic-health work with student's young people.

Key words: health work, student's young people, strengthening of physical and spiritual health of children and teenagers.

67. Леонов О. Позакласна фізкультурно-оздоровча робота як засіб виховання фізичної культури школярів / Олексій Леонов // Фізичне виховання в школі. – 2010. – № 4. – С. 42–44.

Анотація. Потрібно на державному рівні активізувати всебічне вивчення складових системи фізичного виховання учнівської молоді із залученням психолого-педагогічних і медико-біологічних методів наукового дослідження. За такої умови можна зупинити темпи зниження рівня індивідуального здоров'я учнівської молоді, уникнути таких негативних соціальних явищ, як депопуляція, деградація, дегенерація.

Ключові слова: оздоровча робота, засіб виховання, фізична культура школярів.

Аннотация. Нужно на государственном уровне активизировать всестороннее изучение составляющих системы физического воспитания учащихся с привлечением психолого-педагогических и медико-биологических методов научного исследования. При таком условии можно прекратить темпы снижения уровня индивидуального здоровья школьников, избежать таких негативных социальных явлений, как депопуляция, деградация, дегенерация.

Ключевые слова: оздоровительная работа, средство воспитания, физическая культура школьников.

Annotation. It is needed at state level to activate the comprehensive study of constituents of the system of physical education of student's young people with bringing in psychological pedagogical and medico of biological methods of scientific research. At such condition it is possible to halt the rates of decline of individual health of student's young people level, avoid such negative social phenomena, as depopulaciya, degradation, degeneration.

Key words: health work, mean of education, physical culture of schoolboys.

68. Леонов О. З. Позакласна фізкультурно-оздоровча робота як засіб виховання фізичної культури школярів / Леонов О. З. // Фізичне виховання в сучасній школі. – 2012. – № 1. – С. 19–21.

Анотація. Вимоги сьогодення націлюють на те, що позакласна робота з фізичного виховання в школі має бути спрямована на вирішення таких взаємопов'язаних завдань: зміцнення здоров'я, загартовування, підвищення працездатності школярів; розвиток і корекцію фізичних і рухових можливостей учнів; удосконалення життєво важливих рухових навичок і вмінь, засобів регуляції рухів, застосування їх у різних за складністю умовах;

формування навичок здорового способу життя, позитивного ставлення до фізичної культури, мотивів і цілей активної рухової діяльності; сприяння засвоєнню необхідного мінімуму знань в галузі гігієни, медицини, фізичної культури і спорту; розвиток емоційної сфери, моральних і волевих якостей, а також естетичне виховання; розширення комунікативних можливостей учнів у процесі позакласних занять фізичними вправами, іграми і спортом.

Ключові слова: оздоровча робота, засіб виховання, фізична культура школярів.

Аннотація. *Современные требования нацеливают на то, что внеклассная работа по физическому воспитанию в школе должна быть направлена на решение таких взаимосвязанных заданий, как укрепление здоровья, закаливание, повышение работоспособности школьников; развитие и коррекцию физических и двигательных возможностей; усовершенствование жизненно важных двигательных навыков и умений, способов регуляции движений, применения их в разных по сложности условиях; формирование привычек здорового образа жизни, позитивного отношения к физической культуре, мотивов и целей активной двигательной деятельности; содействие усвоению необходимого минимума знаний в отрасли гигиены, медицины, физической культуры и спорта; развитие эмоциональной сферы, моральных и волевых качеств, а также эстетичное воспитание; расширение коммуникативных возможностей учеников в процессе внеклассных занятий физическими упражнениями, играми и спортом.*

Ключевые слова: оздоровительная работа, средство воспитания, физическая культура школьников.

Annotation. *Modern requirements are aimed at that extracurricular work on physical education at school must be directed on a decision such associate tasks: strengthening of health, zakalivanie, increase of capacity of schoolboys; development and correction of physical and motive possibilities of students; improvement of vitally important motive skills and abilities, methods of adjusting of motions, applications them in different after complication terms; forming of habits of healthy appearance to the culture, reasons and aims of active motive activity; an assistance mastering of necessary a minimum of knowledges is in industry of hygiene, medicine, physical culture and sport; development of emotional sphere, moral and volitional qualities, and also aesthetically beautiful education; expansion of communicative possibilities of students in the process of extracurricular employments by physical exercises, games and sport.*

Key words: health work, mean of education, physical culture of schoolboys.

69. Лиходед В. С. Георганизация физкультурно-оздоровительной работы в сельской малокомплектной школе на основе программы "Школяр" / Лиходед В. С., Брыль А. П., Говорухина Л. Г. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : матеріали III Міжнар. наук. конф. – Київ ; Вінниця, 1998. – Ч. 1. – С. 64–67.

Аннотація. *Показано, что внедрение программы „Школьник” в условиях сельской школы позволяет за относительно короткий срок улучшить состояние здоровья и физическую подготовленность детей и подростков.*

Ключевые слова: сельская школа, программа „Школьник”, физическая подготовленность.

Анотація. Показано, що впровадження програми „Школяр” в умовах сільської школи дозволяє за відносно короткий термін полішити стан здоров'я і фізичну підготовленість дітей і підлітків.

Ключові слова: сільська школа, програма „Школяр”, фізична підготовленість.

Annotation. It is rotined that introduction of the program „Shkolyar” in the conditions of rural school allows after relatively short space to improve the state of health and physical preparedness of children and teenagers.

Key words: rural school, program „Shkolyar”, physical preparedness.

70. Мандюк А. Особливості здійснення рухової активності у вільний час учнями загальноосвітніх шкіл м. Львова / Мандюк Андрій // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2016. – № 3. – С. 119–123.

Анотація. У статті розглянуті деякі аспекти рухової активності учнів 12-14 років. Визначено особливості рухової діяльності учнів у вільний час. Викладені дані порівняльного аналізу рухової активності з врахуванням статі учнів, а також медичної групи, до якої вони зараховані для занять фізичною культурою. Визначені основні форми, в яких здійснюється рухова активність учнів у вільний час. Дослідження направлене на вивчення можливості підвищення рівня рухової активності учнів шляхом раціоналізації структури їх дозвілля.

Ключові слова: рухова активність, вільний час, дозвілля, учні.

Аннотация. В статье рассмотрены некоторые аспекты двигательной активности учеников 12-14 лет. Определено особенности двигательной деятельности учеников в свободное время. В статье изложены данные сравнительного анализа двигательной активности с учетом пола учеников, а также медицинской группы, к которой они зачислены для занятий физической культурой. Определены основные формы, в которых осуществляется двигательная активность учеников в свободное время. Исследование направлено на изучение возможности повышения уровня двигательной активности учеников путем рационализации структуры их досуга.

Ключевые слова: двигательная активность, свободное время, досуг, ученики.

Annotation. In the article some aspects of motive activity of students are considered 12–14 years. The features of motive activity of students are certain in own time. In the article information of comparative analysis of motive activity is expounded taking into account the floor of students, and also medical group to which they are included for employments a physical culture. Basic forms in which motive activity of students is carried out in own time are certain. Research is directed on the study of possibility of increase of level of motive activity of students by rationalization of structure of their leisure.

Keywords: motive activity, spare time, leisure, students.

71. Маринич В. Л. Особенности физкультурно-оздоровительной работы в учреждениях образования города Киева / Маринич В. Л. // XIII Международная научная сессия по итогам НИР за 2012 год „Научное обоснование физического

воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре и спорту” : Физическая культура и спорт в системе дополнительного образования взрослых : материалы науч.-практ. конф. БГУФК. – Минск, 2013. – С. 101–104.

Аннотация. *Определены направления повышения эффективности физкультурно-оздоровительной работы учреждений образования города Киева путем анализа особенностей ее организации.*

Ключевые слова: *физкультурно-оздоровительная работа, учреждения образования, Киев.*

Анотація. *Визначені напрями підвищення ефективності фізкультурно-оздоровчої роботи установ утворення міста Києва шляхом аналізу особливостей її організації.*

Ключові слова: *фізкультурно-оздоровча робота, установи освіти, Київ.*

Annotation. *Directions of increase efficiency of athletic-health work of establishments of formation of city of Kiev are certain by the analysis of features of its organization.*

Keywords: *athletic-health work, establishments of education, Kiev.*

72. Мар'єва О. Передумови та особливості проведення фізкультурно-оздоровчої роботи у групі продовженого дня / Мар'єва О. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 2. – С. 54–59.

Анотація. *У статті наведені основні форми та заходи, що є ефективними для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я молодших школярів під час перебування їх у групі продовженого дня; розкриваються резерви щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи.*

Ключові слова: *молодші школярі, фізкультурно-оздоровча робота.*

Аннотация. *В статье подаются основные формы и мероприятия, которые способствуют физическому развитию та укреплению здоровья учащихся младших классов во время пребывания в группе продленного дня; раскрываются резервы в организации физкультурно-оздоровительной работы.*

Ключевые слова: *учащиеся младших классов, физкультурно-оздоровительная работа.*

Annotation. *The basic forms and means are presented that are efficient for physical development and health improvement of the early-school-aged children during their stay at the prolonged day group and the organization reserve is revealed of the physical education and health improvement work.*

Key words: *early-school-aged children, physical education and health-improving work.*

73. Марченко В. Апробирование оздоровительных программ для школьников в период 24-дневного отдыха / Марченко В., Романов К., Баранов Д. // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 504.

Аннотация. Полученные результаты исследований свидетельствуют о положительном эффекте применения оздоровительных программ для школьников в лагере отдыха.

Ключевые слова: оздоровительные программы, школьники, лагерь отдыха.

Анотація. Отримані результати досліджень свідчать про позитивний ефект застосування оздоровчих програм для школярів у таборі відпочинку.

Ключові слова: оздоровчі програми, школярі, табір відпочинку.

Annotation. The got results of researches testify to the positive effect of application of the health programs for schoolboys in the camp of rest.

Key words: health programs, schoolboys, camp of rest.

74. Мацкевич Н. Особенности физкультурно-оздоровочной работы в начатковой школе / Нинель Мацкевич // Педагогика, психология та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2004. – № 19. – С. 42–46.

Анотація. У статті висвітлено питання врахування особливостей організму, розвитку фізичних якостей, формування рухових умінь молодших школярів в процесі організації фізкультурно-оздоровчої роботи в початковій школі.

Ключові слова: рухова активність, фізичні якості, рухові уміння.

Аннотация. В статье освещен вопрос учета особенностей организма, развития физических качеств, формирования двигательных умений младших школьников в процессе организации физкультурно-оздоровительной работы в начальной школе.

Ключевые слова: двигательная активность, физические качества, двигательные умения.

Annotation. The article deals with the development of the abilities of a child's body and the development of physical qualities and movement skills of young schoolchildren. It also discusses considerations which must be taken in process of organizing health-improvement activities in primary school.

Key words: movement activity, physical qualities, movement skills.

75. Медведев В. Технологии физического воспитания школьников с оздоровительной направленностью / Медведев В. // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 507.

Аннотация. Анализ результатов разработанной технологии в годичном педагогическом эксперименте свидетельствует о достоверных положительных изменениях со стороны кардиореспираторной системы у школьников экспериментальной группы по сравнению с контрольной группой, и достоверном развитии всех двигательных способностей за исключением силы, хотя ее прирост и был зафиксирован. Представленные результаты исследования показывают, что оптимизация оздоровительных технологий должна носить системный подход.

Ключевые слова: физическое воспитание, школьники, технология.

Анотація. Аналіз результатів розробленої технології в річному педагогічному експерименті свідчить про достовірні позитивні зміни з боку кардіореспіраторної системи у школярів експериментальної групи в порівнянні

з контрольною групою, і достовірному розвитку всіх рухових здібностей за винятком сили, хоча її приріст і був зафіксований. Представлені результати дослідження показують, що оптимізація оздоровчих технологій повинна мати системний підхід.

Ключові слова: фізичне виховання, школярі, технологія.

Annotation. The analysis of results of the developed technology in a circannual pedagogical experiment testifies to the reliable positive changes from the side of the cardiorespiratory system for the schoolboys of experimental group as compared to a control group, and reliable development of all motive capabilities except for force, although its increase and was fixed. The presented results of show that optimization of health technologies must carry approach of the systems.

Key words: physical education, schoolboys, technology.

76. Мельникова И. Д. Организация массовой физкультурно-оздоровительной работы в школьных "клубах выходного дня" / Мельникова И. Д., Мысова Л. Н. // Спорт, молодежь, воспитание : сб. науч.-метод. ст. – Москва, 1985. – С. 28–29.

Аннотация. Представлена организация массовой физкультурно-оздоровительной работы в школьных "клубах выходного дня".

Ключевые слова: физкультурная работа, школа, клуб выходного дня.

Анотация. Представлена організація масової фізкультурно-оздоровчої роботи в шкільних "клубах вихідного дня".

Ключові слова: фізкультурна робота, школа, клуб вихідного дня.

Annotation. Organization of mass athletic health work is presented in the school "clubs of day off".

Key words: athletic work, school, club of day off.

77. Михайлова В. И. Живительная сила физической культуры / Михайлова В. И. // Физическая культура в школе. – 1988. – № 6. – С. 9.

Аннотация. Представлена организация уроков физической культуры на свежем воздухе для учащихся средней школы.

Ключевые слова: физическая культура, учащиеся, организация уроков.

Анотация. Представлена організація уроків фізичної культури на свіжому повітрі для учнів середньої школи.

Ключові слова: фізична культура, учні, організація уроків.

Annotation. Organization of lessons of physical culture is presented on fresh air for studying secondary school.

Key words: physical culture, studying, organization of lessons.

78. Михайленко Ю. Стан здоров'я і рухової активності дітей молодшого шкільного віку / Михайленко Юлія, Решетилова Валерія, Ковров Яків // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2017. – № 1. – С. 193–196.

Аннотация. Целью исследования была оценка уровня двигательной активности, степени сопротивляемости организма неблагоприятным факторам окружающей среды, определение уровня соматического здоровья детей 8 лет. Для исследования использовались: Фремингемская методика

суточной двигательной активности, методика оценки соматического здоровья по Апанасенко Г.Л., методика оценки показателей заболеваемости. Анализ результатов исследования показал, что существует организации рациональной двигательной активности у детей 8 лет. Все свободное дети заняты подготовкой к занятиям, посещением дополнительных занятий и компьютерным играм, что негативно отражается на состоянии здоровья и степени сопротивляемости неблагоприятным факторам окружающей среды.

Ключевые слова: двигательная активность, соматические показатели заболеваемости, дети 8 лет.

Анотація. Метою дослідження була оцінка рівня рухової активності, ступеня опірності організму несприятливим чинникам довкілля, визначення рівня соматичного здоров'я дітей 8 років. Для дослідження використовувалися: Фремінгемська методика добової рухової активності, методика оцінки соматичного здоров'я по Апанасенко Г.Л., методика оцінки показників захворюваності. Аналіз результатів дослідження показав, що існує організація раціональної рухової активності у дітей 8 років. Увесь вільний час діти зайняті підготовкою до занять, відвідують додаткові заняття з комп'ютерних ігор, що негативно відбивається на стані здоров'я і ступені опірності несприятливим чинникам довкілля.

Ключові слова: рухова активність, соматичні показники захворюваності, діти 8 років.

Annotation. The aim of the study was to evaluate the level of physical activity, the degree of the body's resistance to adverse environmental factors, to determine the level of somatic health of children 8 years. For the study were used: the Framingham method of determining the daily motor activity, physical health assessment technique for Apanasenko G.L. technique incidence estimates. Analysis of the results of the study showed that there is a problem of rational organization of motor activity in children 8 years of age. All his spare time, children are busy preparing for the training sessions, visit additional classes and computer games, which adversely affects the health and degree of the body's resistance to adverse environmental factors.

Keywords: physical activity, physical health, morbidity, children 8 years.

79. Мицкан Б. Оздоровча функція фізичної культури: шляхи реалізації в умовах сучасної школи / Богдан Мицкан, Ганна Презлята // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 2. – С. 59–64.

Анотація. У статті подана оцінка стану здоров'я дитячого населення, визначені технології формування здорового способу життя.

Ключові слова: здоров'я дитини, здоровий спосіб життя.

Аннотация. В статье дана оценка состояния здоровья детского населения, определены технологии формирования здорового способа жизни.

Ключевые слова: здоровье ребёнка, здоровый образ жизни.

Annotation. The children's population health condition is evaluated; the technologies are described of forming health way of life.

Keywords: health of a child, healthy way of life.

80. Млинко О. Характеристика рухової активності дітей середнього шкільного віку / Олена Млинко // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 17. – С. 220–224.

Анотація. У статті досліджується рухова активність учнів середнього шкільного віку за Фремінгемською методикою. У результаті проведеного дослідження виявлено низький рівень рухової активності в 75 % дівчат та 71 % хлопців. Це свідчить про нераціональний режим школярів і доводить необхідність його корекції через застосування різноманітних заходів і форм занять фізичними вправами впродовж доби і тижня для підвищення організованої рухової активності та підвищення мотивації школярів до руху.

Ключові слова: рівень рухової активності, індекс фізичної активності, середній шкільний вік.

Аннотация. В статье исследуется двигательная активность учащихся среднего школьного возраста по Фремингемской методике. В результате проведенного исследования выявлен уровень двигательной активности у 75% девушек и 71% юношей. Это свидетельствует о нерациональном режиме дня у школьников и доказывает необходимость его коррекции путем включения различных мероприятий и форм занятий физическими упражнениями в течение суток и недели для повышения специально организованной двигательной активности повышения мотивации школьников к движению.

Ключевые слова: уровень двигательной активности, индекс физической активности, средний школьный возраст.

Annotation. The article examines the physical activity of secondary school pupils by Framingham method. As a result we discovered low levels of physical activity in 75% of girls and 71% of boys. This indicates the irrational mode of the day in school and proves the need for its correction due to the inclusion of different activities and forms of exercise throughout the day and week to improve specially organized physical activity and increase the motivation of students to move.

Keywords: level of physical activity, physical activity index, middle school age.

81. Мокринська Л. Організація фізкультурно-оздоровчої системи в школі / Лариса Мокринська // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 6. – С. 8–10.

Анотація. Ефективна організація фізкультурно-оздоровчої системи, запропонованої у Володарській загально-освітній школі, значною мірою сприяла поліпшенню профілактично-оздоровчої роботи, вдосконаленню методики сучасного уроку, підвищенню якості позакласної та позашкільної роботи із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій, що значною мірою сприяло належній організації рухового режиму школярів і зміцненню їхнього здоров'я.

Ключові слова: оздоровча система, школа, профілактична робота.

Аннотация. Эффективная организация физкультурно-оздоровительной системы, предложенной Володарской общеобразовательной школой, в значительной мере способствовала улучшению профилактической оздоровительной работы, совершенствованию методики современного урока, повышению качества внеклассной и внешкольной работы с применением информационно коммуникативных технологий, что в значительной мере

способствовало надлежащей организации двигательного режима школьников и укреплению их здоровья.

Ключевые слова: оздоровительная система, школа, профилактическая работа.

Annotation. *Effective organization of the athletic-health system, offered Volodarskoy by general school, to a great extent instrumental in the improvement of prophylactic health work, perfection of method of modern lesson, upgrading extracurricular and out-of-school work, with the use of informative communicative technologies, that was to a great extent instrumental in the proper organization of the motive mode of schoolboys and strengthening of their health.*

Keywords: *health system, school, prophylactic work.*

82. Москаленко М. Комплексний підхід щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах / Микола Москаленко // Наукові записки Терноп. держ. ун-ту. Серія: Педагогіка. – Тернопіль, 2000. – № 7. – С. 90–93.

Анотація. *Розроблено модель управління спортивно-оздоровчою роботою в умовах загальноосвітніх шкіл з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини.*

Ключові слова: *фізкультурна робота, комплексний підхід, загальноосвітні школи.*

Аннотация. *Разработана модель управления спортивно-оздоровительной работой в условиях общеобразовательных школ с учетом индивидуальных особенностей развития ребенка.*

Ключевые слова: *физкультурная работа, комплексный подход, общеобразовательные школы.*

Annotation. *A case sporting-health work frame is developed in the conditions of general schools taking into account the individual features of development of child.*

Keywords: *athletic work, complex approach, general schools.*

83. Москаленко Н. Інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах / Москаленко Н., Гонтаровська Н. // Наукові записки Терноп. держ. ун-ту. Серія: Педагогіка. – Тернопіль, 2004. – № 4. – С. 46–49.

Анотація. *Створення інноваційної програми розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи повинно сприяти створенню кожній дитині оптимальних, саме для неї, умов щодо розвитку творчої особистості, поліпшенню стану здоров'я, формуванню свідомого ставлення до власного здоров'я.*

Ключові слова: *інновації, оздоровча робота, загальноосвітні школи.*

Аннотация. *Создание инновационной программы развития физкультурно-оздоровительной работы должно способствовать созданию каждому ребенку оптимальных, именно для нее, условий относительно развития творческой личности, улучшению состояния здоровья, формированию сознательного отношения, к собственному здоровью.*

Ключевые слова: *инновации, оздоровительная работа, общеобразовательные школы.*

Annotation. *Creation of the innovative program of development of athletic health work must be instrumental in creation every child of optimum, exactly for it, terms in relation to development of creative personality, to the improvement of the state of health, forming of conscious relation, to own health.*

Keywords: *innovations, health work, general schools.*

84. Москаленко Н. Организационно-педагогические условия оптимизации системы физкультурно-оздоровительной работы с детьми школьного возраста / Москаленко Н. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2005. – С. 598.

Аннотація. *Разработанная система физкультурно-оздоровительной работы направлена, прежде всего, на удовлетворение интересов самой личности, раскрытие индивидуального потенциала ребенка, внутренних ресурсов здоровья, духовных и моральных качеств учеников.*

Ключевые слова: *оздоровительная работа, дети школьного возраста, ресурсы здоровья.*

Анотація. *Розроблена система фізкультурно-оздоровчої роботи направлена, перш за все, на задоволення інтересів самої особистості, розкриття індивідуального потенціалу дитини, внутрішніх ресурсів здоров'я, духовних і моральних якостей учнів.*

Ключові слова: *оздоровча робота, діти шкільного віку, ресурси здоров'я.*

Annotation. *The developed system of athletic-health work is directed, foremost, on satisfaction of interests of personality, opening of individual potential of child, internal resources of health, spiritual and moral qualities of students.*

Keywords: *health work, children of school age, resources of health.*

85. Москаленко Н. Особенности организации спортивно-оздоровительной работы в школе / Москаленко Н. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. ІV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2000. – С. 400.

Аннотація. *Решение вопросов оздоровления детей, создание условий для рационального построения режима дня, правильного сочетания физических и умственных нагрузок можно осуществлять только используя индивидуальный подход к ребенку, как в условиях школы, так и семьи. Опыт внедрения различных форм физкультурно-оздоровительной работы, представленный в данной системе, способствует укреплению здоровья, повышению уровня физической подготовленности детей школьного возраста.*

Ключевые слова: *оздоровительная работа, дети школьного возраста, ресурсы здоровья.*

Анотація. *Вирішення питань оздоровлення дітей, створення умов для раціональної побудови режиму дня, правильного поєднання фізичних і розумових навантажень можна здійснювати лише використовуючи індивідуальний підхід до дитини, як в умовах школи, так і сім'ї. Досвід впровадження різних форм фізкультурно-оздоровчої роботи, представлений в даній системі, сприяє зміцненню здоров'я, підвищенню рівня фізичної підготовленості дітей шкільного віку.*

Ключові слова: *оздоровча робота, діти шкільного віку, ресурси здоров'я.*

Annotation. *Decision of questions of making healthy of children, conditioning for the rational construction of the mode of day, correct combination of the physical and mental loadings it is possible to carry out only using the individual going near a child, both in the conditions of school and monogynopaediums. Experience of introduction of different forms of athletic-health work, presented in this system, is instrumental in strengthening of health, increase of level of physical preparedness of children of school age.*

Keywords: *health work, children of school age, resources of health.*

86. Москаленко Н. Створення інноваційної програми розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах / Москаленко Н. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2005. – № 2. – С. 37–39.

Анотація. *У статті розкриваються особливості створення інноваційної програми розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах.*

Ключові слова: *інновація, програма розвитку, оздоровча робота, школа.*

Аннотация. *В статье раскрываются особенности создания инновационной программы развития физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательных школах.*

Ключевые слова: *инновация, программа развития, оздоровительная работа, школа.*

Annotation. *The article deals with the peculiarities of the creation of innovative programme of the development of physiko-recreational work in secondary schools. Investigating of the principal problems of the organization of physico-recreational work in secondary schools has given the possibility to determine the system of innovations upon which the innovative system is oriented.*

Key words: *innovation, program of development, health work, school.*

87. Москаленко Н. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми молодшого шкільного віку / Москаленко Н. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2007. – № 1. – С. 16–20.

Анотація. *У статті представлений аналіз сучасних підходів до організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах, які направлені на збереження і зміцнення здоров'я дітей молодшого шкільного віку, гармонійного розвитку і індивідуальності дитини.*

Ключові слова: *організація оздоровчої роботи, діти молодшого шкільного віку.*

Аннотация. *В статье представлен анализ современных подходов к организации физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательных школах, которые направлены на сохранение и укрепление здоровья детей младшего школьного возраста, гармоничного развития и индивидуальности ребенка.*

Ключевые слова: *организация оздоровительной работы, дети младшего школьного возраста.*

Annotation. *The article gives analysis of modern approaches toward organization of health improving measures with the junior school children. The new approaches toward organization of health improving activities directed at the preservation and*

Проаналізовано наукові джерела ряду авторів, у яких фізичне виховання трактується як одна з сторін виховання, спрямована на збереження й зміцнення здоров'я, підвищення фізичної працездатності, формування життєво необхідних умінь та навичок.

Ключові слова: оздоровчі заняття, фізичний стан, здоров'я.

Аннотація. В статті подано содержание физкультурно-оздоровительных занятий как самого эффективного средства повышения физического состояния и здоровья школьников. Проанализированы научные источники ряда авторов, в которых физическое воспитание трактуется как одно из сторон воспитания, направленное на сохранения и укрепления здоровья, повышения физической работоспособности, формирования жизненно необходимых умений и навыков.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, физическое состояние, здоровье.

Annotation. The article deals with the essence of physical-sanitary classes as the most effective means of improving pupils' physical state and health. The article also presents the analysis of those scientific sources whose authors consider physical training as one of the branches of education which is directed to preserving and strengthening health, raising physical efficiency and forming skills and habits of vital importance.

Keywords: health employments, bodily condition, health.

91. Невидомский В. А. Под постоянным контролем директора школы: [об организации внеклассной физкультурно-оздоровительной работы в 8-й средней школе г. Кутаиси] / Невидомский В. А. // Физическая культура в школе. – 1984. – № 8. – С. 45–47.

Аннотація. Все мероприятия планируются и проводятся с учетом возрастных особенностей детей и направлены на укрепление здоровья и повышение спортивного мастерства. Благодаря кропотливой и систематической работе всего педагогического коллектива из года в год сокращается количество простудных заболеваний, уменьшается количество учащихся, отнесенных по состоянию здоровья к специальной медицинской группе.

Ключевые слова: организация, оздоровительная работа, укрепление здоровья.

Анотація. Всі заходи плануються і проводяться з врахуванням вікових особливостей дітей і направлені на зміцнення здоров'я і підвищення спортивної майстерності. Завдяки копійкій і систематичній роботі всього педагогічного колективу з року в рік скорочується кількість простудних захворювань, зменшується кількість учнів, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи.

Ключові слова: організація, оздоровча робота, зміцнення здоров'я.

Annotation. All measures are planned and conducted taking into account the age-dependent features of children and directed on strengthening of health and increase of sporting trade. Due to tedious and systematic work of all pedagogical collective from year to year the amount of cold diseases grows short, the amount of student, taken on the state a health to task medical force diminishes.

Keywords: organization, health work, strengthening of health.

92. Никитин Б. П. Резервы здоровья наших детей / Никитин Б. П., Никитина Л. А. – Москва : Физкультура и спорт, 1990. – 222 с.

Аннотация. Авторы делятся с читателями своим опытом воспитания — физического, умственного и нравственного. Он может восприниматься неоднозначно, вызвать споры, но, по мнению многих ученых, врачей, педагогов, оказывается очень эффективным.

Ключевые слова: здоровье, дети, опыт.

Анотация. Авторы діляться з читачами своїм досвідом виховання - фізичного, розумового і етичного. Він може сприйматися неоднозначно, викликати спори, але, на думку багатьох учених, лікарів, педагогів, виявляється дуже ефективним.

Ключові слова: здоров'я, діти, досвід.

Annotation. Authors are partaken with readers the experience of education - physical, mental and moral. He can be perceived ambiguously, to cause spores, but, in opinion of many scientists, doctors, teachers, appears very effective.

Keywords: health, children, experience.

93. Новікова Г. Збереження та зміцнення здоров'я школярів за допомогою тренажерів / Новікова Г. // Фізичне виховання в школі. – 2000. – № 1. – С. 33–39.

Анотация. Представлений комплекс вправ, які виконуються на тренажері.

Ключові слова: тренажери, комплекс вправ, фізична культура.

Аннотация. Представлен комплекс упражнений, которые выполняются на тренажере.

Ключевые слова: тренажеры, комплекс упражнений, физическая культура.

Annotation. The complex of exercises which are executed on a trainer is presented.

Keywords: trainers, complex of exercises, physical culture.

94. Овчинникова Н. Сучасні засоби занять оздоровчої спрямованості / Овчинникова Н., Нестерова Т., Сосіна В. // Фізичне виховання в школі. – 1997. – № 4. – С. 9–15.

Анотация. Показано, що наукові дослідження та останні публікації дають змогу кваліфіковано організувати заняття з різним контингентом осіб. Запропоновано структуру і подано характеристику сучасних оздоровчих систем.

Ключові слова: заняття, здоров'я, сучасні засоби.

Аннотация. Показано, что научные исследования и последние публикации дают возможность квалифицированно организовать занятия с разным контингентом лиц. Предложена структура и подана характеристика современных оздоровительных систем.

Ключевые слова: занятие, здоровье, современные средства.

Annotation. It is rotined that scientific researches and last publications enable skilled to organize reading with the different contingent of persons. A structure is offered and description of the modern health systems is given.

Key words: employment, health, modern facilities.

95. Огнистий А. В. Проблема готовності майбутніх вчителів-предметників до фізкультурно-оздоровчої діяльності учнів / Огнистий А. В., Огниста К. М., Маляр Е. І. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2013. – С. 14–19.

Анотація. У публікації розкривається проблема готовності майбутніх вчителів до фізкультурно-оздоровчої діяльності учнів. Подається розкриття актуальності піднятої проблеми, висвітлюється характеристика педагогічної системи та педагогічні умови функціонування системи підготовки майбутніх вчителів до фізкультурно-оздоровчої роботи учнів.

Ключові слова: фізичне виховання, фізична культура, спорт, студент, вчитель, фізкультурно-оздоровча діяльність.

Аннотация. В публикации раскрывается проблема готовности будущих учителей к физкультурно-оздоровительной деятельности учеников. Подается раскрытие актуальности поднятой проблемы, освещается характеристика педагогической системы и педагогические условия функционирования системы подготовки будущих учителей к физкультурно-оздоровительной работы учеников.

Ключевые слова: физическое воспитание, физическая культура, спорт, студент, учитель, физкультурно-оздоровительная деятельность.

Annotation. In a publication the problem of readiness of future teachers opens up to athletic-health activity of students. Opening of actuality of heaved up a problem is given, description of the pedagogical system and pedagogical terms of the funkciyvaniya system of preparation of future teachers lights up to to athletic-health work of students.

Keywords: physical education, physical culture, sport, student, teacher, athletic-health activity.

96. Озарук В. Діагностика стану сформованості мотивації учнів початкових класів до рухової активності / Василь Озарук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів, 2016. – Вип. 20, т. 1/2. – С. 279–283.

Анотація. У статті викладено результати анкетування учнів молодшого шкільного віку міських і сільських шкіл, щодо визначення рівня сформованості мотивації до потреби в руховій активності, які визначали за методиками Л. Божович (за такими показниками: на виявлення мотивів обов'язку й відповідальності; самовизначення і самовдосконалення; мотивація благополуччя; престижна мотивація; мотивація уникнення неприємностей; мотивація змістом; мотивація процесом) та Т. Елерсона, а також вивчали мотиваційні інтереси дітей до різних фізичних вправ. У процесі дослідження виявлено, що серед показників, які характеризують мотиви в потребі рухової активності, домінують фізичне самовизначення та самовдосконалення, і відстає та потребує корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання мотивація процесом. При цьому встановлено, що суттєвих розбіжностей між результатами в дітей міських і сільських шкіл не спостерігалось.

Ключові слова: рухова активність, мотив, мотивація, потреба, навчальний інтерес.

Аннотація. В статті изложены результаты анкетирования учащихся младшего школьного возраста городских и сельских школ по определению уровня сформированности мотивации к потребности в двигательной активности, которые определялись по методикам Л. Божович (за такими показателями: на выявление мотивов долга и ответственности; самоопределения и самосовершенствования; мотивация благополучия; престижная мотивация, мотивация избегания неприятностей, мотивация содержанием, мотивация процессом) и Т. Елерсона, а также изучались мотивационные интересы детей в различных физических упражнениях. При этом установлено, что существенных различий между результатами у детей городских и сельских школ не наблюдалось. В процессе исследования выявлено, что среди показателей характеризующих мотивы в потребности двигательной активности доминируют физическое самоопределение и самосовершенствование, и отстаёт и нуждается в коррекции учебно-воспитательного процесса с физического воспитания мотивация процессом.

Ключевые слова: двигательная активность, мотив, мотивация, потребность, учебный интерес.

Annotation. The article presents the results of questioning of primary school age pupils in urban and rural schools in order to determine the level of motivation to the need for physical activity, which was determined according to L. Bozhovych's methods (for these indicators: to identify the motives of duty and responsibility; self-identification and self-motivation; welfare motivation; prestige motivation; motivation to avoid trouble; the motivation by the content; the motivation by the process), and T. Larson's methods, there has also been examined the children's motivational interests in physical exercises. At the same time there has been revealed that there are no significant differences between the results in children of urban and rural schools. The study revealed that among the indicators characterizing the motives in needs of motor activity are dominated by physical self-determination and self-development, and fall behind and need correction of the educational process of physical education - motivation process.

Key words: motive activity, motive, motivation, need, academic interest

97. Озарук В. В. Формування мотивації до підвищення рухової активності учнів молодшого шкільного віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Озарук Василь Васильович ; ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. – Івано-Франківськ, 2017. – 20 с.

Анотація. Дисертацію присвячено проблематиці формування мотивації до підвищення рухової активності учнів початкових класів. Розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність програми «Формування мотивації до підвищення рухової активності учнів молодшого шкільного віку» і технологічної моделі її впровадження у практику сучасної школи. Доведено, що програма та шляхи її реалізації у практиці фізичного виховання сучасних шкіл сприяли оновленню змісту оздоровчих

заходів у режимі навчального дня, упровадженню фізичної культури у повсякденне життя учнів. При цьому спостерігалась позитивна динаміка в показниках сформованості мотиваційно-інформаційного, емоційно-вольового та поведінкового компонентів мотиваційної потреби щодо підвищення рухової активності дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: мотивація, потреба, рухова активність, молодші школярі, фізичне виховання.

Анотація. Дисертація посвячена дослідженню формування мотивації к підвищенню двигательной активності учащихся младшего школьного возраста.

Ключевые слова: мотивация, потребность, двигательная активность, младшие школьники, физическое воспитание.

Annotation. The thesis is devoted to the problem of formation of motivation to motor activity increasing of primary school pupils. There were developed, theoretically substantiated and experimentally tested the effectiveness of the program "The formation of need for motor activity increasing of primary school age pupils" and the technological model of its implementation in modern school practice. It is proved that the program and the ways of its implementation in physical education practice of modern schools contributed to health measures content update in the school day mode and to the introduction of physical culture in the students daily lives. There was observed the positive dynamics in formation indicators of motivational and informational, emotional and volitional, and also behavioral components of motivational need to increase motor activity of primary school age pupils.

Keywords: motivation, need, physical activity, junior pupils, physical education.

98. Омельченко Т. Динаміка адапційного потенціалу організму дітей молодшого шкільного віку в процесі фізкультурно-оздоровчих занять / Тетяна Омельченко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 4. – С. 49–53.

Анотація. Проведено теоретичне обґрунтування доцільності визначення і представлені дані дослідження рівня адапційного потенціалу організму дітей молодшого шкільного віку. Визначені шляхи поліпшення або стабілізації стану їх здоров'я за допомогою фізичної культури.

Ключові слова: діти молодшого шкільного віку, фізкультурні, оздоровчі заняття.

Анотація. Проведено теоретическое обоснование целесообразности определения и представлены данные исследования уровня адаптационного потенциала организма детей младшего школьного возраста. Определены пути улучшения или стабилизации состояния их здоровья посредством физической культуры.

Ключевые слова: дети младшего школьного возраста, физкультурные, оздоровительные занятия.

Annotation. The theoretical ground of expedience of determination of level of adaptation potential of organism of schoolchildren exposed in the article. These researches of level of adaptation possibilities of organism of schoolchildren are given.

Keywords: children of midchildhood, athletic, health employments.

99. Омельченко Т. Профілактика до нозологічних станів і збереження здоров'я дітей молодшого шкільного віку в процесі фізкультурно-оздоровчих занять (на прикладі фітбол-аеробіки) / Тетяна Омельченко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 4. – С. 87–90.

Анотація. Запропонований новий метод оцінки адаптаційного потенціалу людини на основі бальних оцінок, яка кількісно і якісно характеризує функціональний стан і фізичне здоров'я молодших школярів. Розроблена технологія корекції донозологічних станів, обумовлених чинниками ризику серцево-судинної системи (на прикладі фітбол-аеробіки).

Ключові слова: донозологічний стан, адаптаційний потенціал, фітбол-аеробіка.

Аннотация. Предложен новый метод оценки адаптационного потенциала человека на основе балльных оценок, который количественно и качественно характеризует функциональное состояние и физическое здоровье младших школьников. Разработана технология коррекции донозологических состояний, обусловленных факторами риска сердечно-сосудистой системы (на примере фитбол-аэробики).

Ключевые слова: донозологическое состояние, адаптационный потенциал, фитбол-аэробика.

Annotation. New method of estimation of adaptive human being potential on the base of mark estimation was suggested. It describes quantitatively and qualitatively the functional state and physical health of school-age children. The technology of correction of prenozoological states caused by cardio-vascular system factors was developed (fitbol-aerobika).

Key words: prenozoological state, adaptation potential, fit-ball aerobics.

100. Осипенко Е. В. Особенности физкультурно-оздоровительных занятий с детьми 8–9 лет в группах продленного дня, проживающими в экорадиационных условиях / Е. В. Осипенко // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 2. – С. 83–87.

Аннотация. Разработана программа физкультурно-оздоровительных занятий и инновационная методика комплексной дыхательной гимнастики для младших школьников, посещающих группы продленного дня и проживающих в экорадиационных условиях.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, дети 8–9 лет, группы продленного дня.

Анотація. Розроблена програма фізкультурно-оздоровчих занять і інноваційна методика комплексної дихальної гімнастики для молодших школярів, які відвідують групи продовженого дня і проживають в екорадіаційних умовах.

Ключові слова: оздоровчі заняття, діти 8–9 років, групи продовженого дня.

Annotation. The program of athletic-health employments and innovative method of complex respiratory gymnastics is developed for junior schoolboys, visitant the groups of the prolonged day and resident in ekoradiacionnykh terms.

Keywords: health employments, children 8–9 years, groups of the prolonged day.

101. Осипенко Е. В. Управленческая и организационно-функциональная модели физкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня / Е. В. Осипенко // Здоровье для всех : сб. ст. V Междунар. науч.-практ. конф. – Минск, 2013. – Ч. 2. – С. 85–89.

Аннотация. Реализация управленческой и организационно-функциональной модели физкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня на практике позволяет повысить эффективность физического воспитания детей младшего школьного возраста.

Ключевые слова: управление, организация, модель оздоровительных занятий, младшие школьники.

Анотація. Реалізація управлінської і організаційно-функціональної моделі фізкультурно-оздоровчих занять з молодшими школярами в групах продовженого дня на практиці дозволяє підвищити ефективність фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: управління, організація, модель оздоровчих занять, молодші школярі.

Annotation. Realization of administrative and organizational-functional model of the athletic-health reading with junior schoolboys in the groups of the prolonged day in practice allows to promote efficiency of physical education of children of midchildhood.

Keywords: management, organization, model of health employments, junior schoolboys

102. Осипенко Е. В. Управленческая и организационно-функциональная модели физкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня / Е. В. Осипенко // Мир спорта. – 2013. – № 3(52). – С. 31–35.

Аннотация. В статье рассматривается проблема моделирования физкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня, являющихся эффективным инструментарием для организации их физического воспитания и управления им.

Ключевые слова: управление, организация, модель оздоровительных занятий, младшие школьники.

Анотація. У статті розглядається проблема моделювання фізкультурно-оздоровчих занять з молодшими школярами в групах продовженого дня, що є ефективним інструментарієм для організації їх фізичного виховання і управління ним.

Ключові слова: управління, організація, модель оздоровчих занять, молодші школярі.

Annotation. The results of the development and verification of the administrative and organized-functional models of physical healthful activities with schoolchildren in the groups of day-care center which are effective instrument for organization and ruling of physical culture of schoolchildren are presented in this article.

Keywords: management, organization, model of health employments, junior schoolboys.

103. Пашин А. А. Влияние систематических внеурочных форм занятий физическими упражнениями на здоровье школьников / Пашин А. А. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. док. IV Всесоюз. конф. – Москва, 1991. – Ч. 2. – С. 254–255.

Аннотация. Показано, что в результате систематических занятий в секциях заметно сократились пропуски уроков из-за простудных заболеваний.

Ключевые слова: физически упражнения, школьники, здоровье.

Анотація. Показано, що у результаті систематичних занять в секціях помітно скоротилися пропуски уроків із-за простудних захворювань.

Ключові слова: фізичні вправи, школярі, здоров'я.

Annotation. It is rotined that as a result of systematic employments in sections notedly admissions of lessons grew short from cold diseases.

Key words: physical exercises, schoolboys, health.

104. Попов С. Н. Оздоровительная физическая культура как средство и метод совершенствования произвольной регуляции деятельности у младших школьников / С. Н. Попов, И. В. Кутьин // Лечебная физкультура и спортивная медицина. – 2012. – № 8(104). – С. 42–45.

Аннотация. Представлена психологическая характеристика студентов 16–17 лет в зависимости от типа их исходного вегетативного тонуса. Выявленные психологические особенности подростков с исходной ваготонией и симпатикотонией дают возможность дифференциации их психологического сопровождения в программах двигательного режима с учетом особенностей функционирования вегетативной нервной системы.

Ключевые слова: вегетативная нервная система, исходный вегетативный тонус, симпатикотония, ваготония, психологическая характеристика.

Анотація. Представлена психологічна характеристика студентів 16–17 років залежно від типу їх вихідного вегетативного тонусу. Виявлені психологічні особливості підлітків з вихідною ваготонією і симпатикотонією дають можливість диференціювати їх психологічий супровід в програмах рухового режиму з врахуванням особливостей функціонування вегетативної нервової системи.

Ключові слова: вегетативна нервова система, вихідний вегетативний тонус, симпатикотонія, ваготонія, психологічна характеристика.

Annotation. Psychological characteristics of 16–17 years students depending upon there original vegetative status are found out. The obtained psychological peculiarities of children with original vagotony and sympathicotony allow differentiating their psychological supervision in the motor operation programmes on the basis of peculiar functioning of the vegetative nervous system.

Key words: getative nervous system, original vegetative tonus, sympathicotony, vagotony, psychological characteristics.

105. Почебыт И. Н. Роль спортивно-массовых и физкультурно-оздоровительных мероприятий в воспитательной процессе учащихся учреждений общего среднего образования / Почебыт И. Н., Бухвальтер Ю. О., Большакова М. В. // XIII Международная научная сессия по итогам НИР за

2012 год „Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре и спорту” : Физическая культура и спорт в системе дополнительного образования взрослых : материалы науч.-практ. конф. БГУФК. – Минск, 2013. – С. 107–109.

Аннотация. Проведение массовых физкультурно-оздоровительных мероприятий способствует приобщению учащихся к занятиям физической культурой и спортом, повышению их физической подготовленности, воспитанию полезных двигательных навыков и умений, стимуляции к дальнейшим занятиям спортом и является лучшей пропагандой здорового образа жизни, определяющего дальнейшее становление его личности.

Ключевые слова: спортивно-массовые, физкультурно-оздоровительные мероприятия, воспитательный процесс, учащиеся.

Анотація. Проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів сприяє залученню учнів до занять фізичною культурою і спортом, підвищенню їх фізичної підготовленості, вихованню корисних рухових навичок і умінь, стимуляції до подальших занять спортом і є кращою пропагандою здорового способу життя, що визначає подальше становлення його особи.

Ключові слова: спортивно-масові, фізкультурно-оздоровчі заходи, виховний процес, учні.

Annotation. The leadthrough of mass athletic-health measures is instrumental in attaching of student to employments a physical culture and sport, increase of their physical preparedness, education of useful motive skills and abilities, stimulations to further employments by sport and is the best propaganda of healthy way of life, determining the further becoming of his personality.

Keywords: sporting mass, athletic health-improvement, athletic-health measures, educate process, student.

106. Розпутняк Б. Д. Раціональне співвідношення вправ оздоровчого спрямування у фізичному вихованні школярів 15–17 років, які проживають в радіаційно-забрудненій місцевості, на уроках фізичної культури : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Розпутняк Богдан Дмитрович ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 20 с.

Анотація. Проведений порівняльний аналіз особливостей фізичного стану школярів 15–17 років (фізичного розвитку, фізичної підготовленості і стану здоров'я) до і після Чорнобильської катастрофи. Проведено аналіз кількісного співвідношення фізичних вправ оздоровчого спрямування у загальній структурі навчального року. Визначені рівні взаємозв'язку рухової активності, фізичної працездатності школярів 15–17 років, які постійно проживають в умовах підвищеної радіоактивності. Розроблена методика комплексного виховання фізичних якостей у школярів 15–17 років на основі раціонального співвідношення вправ оздоровчого спрямування в позаурочному плануванні навчального процесу; чергування комплексних уроків переважно вибіркового впливу на фізичний стан і здоров'я школярів.

Ключові слова: фізичне виховання, школярки 15–17 років, рухова активність, співвідношення вправ, комплексні уроки, умови підвищеної радіоактивності.

Аннотация. Разработана методика комплексного воспитания физических качеств у школьниц 15–17 лет на основе рационального соотношения упражнений оздоровительной направленности во внеурочном планировании учебного процесса.

Ключевые слова: физическое воспитание, школьницы 15–17 лет, двигательная активность, соотношение упражнений, комплексные уроки, условия повышенной радиоактивности.

Annotation. The method of complex education of physical qualities is developed for schoolgirls 15–17 years on the basis of rational correlation of exercises of health orientation in the extracurricular planning of educational process.

Key words: physical education, schoolgirls 15–17 years, motive activity, correlation of exercises, kompleksne lessons, terms of povyshenoy radio-activity.

107. Ромбай О. И. Старт к большой Спартакиаде : [об организации спортивно-оздоровительной деятельности в школах Закарпатской области] / О. И. Ромбай // Физическая культура в школе. – 1985. – № 7. – С. 13.

Аннотация. Во многих школах Закарпатской области уделяется большое внимание организации спортивно-оздоровительной деятельности. Гимнастический зал укомплектован современным спортивным инвентарем и оборудованием, оборудован отличный спортивный комплекс «Юность», в который входят баскетбольные, волейбольные, гандбольные площадки, легкоатлетические секторы, универсальные ямы для прыжков, гимнастический городок с нестандартным оборудованием, полоса препятствий, беговая дорожка, игровая площадка для групп продленного дня.

Ключевые слова: спортивная, оздоровительная деятельность, школьники, Закарпатская область.

Анотація. У багатьох школах Закарпатської області приділяється велика увага організації спортивно-оздоровчої діяльності. Гімнастичний зал укомплектований сучасним спортивним інвентарем і устаткуванням, обладнаний відмінним спортивним комплексом «Юність», в який входять баскетбольні, волейбольні, гандбольні майданчики, легкоатлетичні сектори, універсальні ями для стрибків, гімнастичне містечко з нестандартним устаткуванням, смуга перешкод, бігова доріжка, ігровий майданчик для груп продовженого дня.

Ключові слова: спортивна, оздоровча діяльність, школярі, Закарпатська область.

Annotation. Large attention organization of sporting-health activity is spared in many schools of the Zakarpatskoy area. A gymnasium is manned a modern sporting inventory and equipment, an excellent sporting complex «Youth», basket-ball, volleyball, handball grounds, track-and-field sectors, universal pits for jumps, gymnastic small town with a non-standard equipment, bar of obstacles, racecourse, are included in which, is equipped, playground for for the groups of the prolonged day.

Key words: sporting, health activity, schoolboys, Zakarpatskaya area.

108. Русанов В. П. Неделя спорта как средство активизации учебной и спортивно-оздоровительной работы в школе / Русанов В. П., Ахаев А. В.

// Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. док. IV Всесоюз. конф. – Москва, 1991. – Ч. 2. – С. 262.

Аннотация. Полученные материалы позволяют осуществлять индивидуальный подход к планированию учебной нагрузки, проводить комплекс оздоровительных мероприятий по профилактике коррекции дезадаптационных нарушений.

Ключевые слова: спорт, средство активизации, учебная, спортивная работа, школа.

Анотація. Отримані матеріали дозволяють здійснювати індивідуальний підхід до планування навчального навантаження, проводити комплекс оздоровчих заходів щодо профілактики корекції дезадаптаційних порушень.

Ключові слова: спорт, засіб активізації, навчальна, спортивна робота, школа.

Annotation. The got materials allow to carry out the individual going near planning of the educational loading, to conduct the complex of health measures on the prophylaxis of correction of dezadaptacionnykh violations.

Key words: sport, mean of activation, educational, sporivnaya work, school.

109. Саїнчук О. М. Програмування фізкультурно-оздоровчих занять скандинавською ходьбою у фізичному вихованні молодших школярів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Саїнчук Ольга Миколаївна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2015. – 20 с.

Анотація. Дисертаційну роботу присвячено обґрунтуванню і розробці програми фізкультурно-оздоровчих занять скандинавською ходьбою для дітей молодшого шкільного віку у позаурочний час, що спрямована на покращення соматичних даних організму дітей, формування в них мотиваційних установок на рухову активність. Встановлено, що учні, які займалися скандинавською ходьбою (експериментальна група), мають покращення показників функціонального стану організму (кардіо-респіраторної системи, рівня здоров'я та адаптаційно-резервних можливостей), фізичної підготовленості та психологічних установок у вигляді покращення мотивації до рухової активності.

Ключові слова: програма, програмування, скандинавська ходьба, молодші школярі, фізична культура, фізкультурно-оздоровчі заняття, мотивація.

Аннотация. Диссертационная работа посвящена обоснованию и разработке программы физкультурно-оздоровительных занятий скандинавской ходьбой для детей младшего школьного возраста во внеурочной форме обучения, которая направлена на улучшение соматических данных организма детей, формирование у них мотивационных установок на двигательную активность. Анализ современного состояния физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательных школах свидетельствует о необходимости использовать программирование с целью целенаправленного формирования всестороннего развития личности учащихся. Для определения эффективности физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательной школе были проведены исследования учеников 2–4-х классов. Совокупность полученных данных констатирующего эксперимента (антропометрические данные,

физиологические, функциональное состояние сердечно-сосудистой системы, уровень здоровья и адапционно-резервных возможностей организма, физической подготовленности, уровня мотивации) показывает, что уровень развития и функционирования всех исследуемых параметров соответствует, в подавляющем большинстве, уровню развития ниже среднего, что подчеркивает низкую эффективность или отсутствие действующих программ. Установлено, что учащиеся, которые занимались скандинавской ходьбой (экспериментальная группа), имеют улучшение показателей функционального состояния организма (кардио-респираторной системы, уровня здоровья и адапционно-резервных возможностей), физической подготовленности и психологических установок, в виде улучшения мотивации к двигательной активности.

Ключевые слова: программа, программирование, скандинавская ходьба, младшие школьники, физическая культура, физкультурно-оздоровительные занятия, мотивация.

Annotation. The thesis is devoted to the substantiation and development of a program of Nordic walking fitness classes for primary school children in out-of-school time, which is aimed at improving the physical state of the children and formation of motivation to physical activity. It was found that students engaged in Nordic walking (experimental group) improve the indices of the functional state of the body (the function of the cardio-respiratory system, the health state and adaptive reserve capacities), physical fitness and mental attitudes revealed as improved motivation to physical activity.

Keywords: program, programming, Nordic walking, primary school children, physical education, fitness classes, motivation.

110. Свістельник І. Оздоровча рухова активність : анот. бібліогр. покажч. трьома мовами / уклад. Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2014. – С. 50–122.

Анотація. До анотованого бібліографічного покажчика увійшли інформаційні джерела (книги, монографії, наукові статті, автореферати дисертацій тощо) науковців, що досліджують проблеми оздоровчої рухової активності.

Ключові слова: оздоровча рухова активність, інформаційне забезпечення, різні верстви населення.

Аннотация. Аннотированный библиографический указатель содержит информационные источники (книги, монографии, научные статьи, авторефераты диссертаций, и т. п.) по проблемам оздоровительной двигательной активности.

Ключевые слова: оздоровительная двигательная активность, информационное обеспечение, разные слои населения.

Annotation. The annotated bibliographic pointer contains informative sources (books, monographs, scientific articles, abstracts of thesis of dissertations, and t. of p.) on the problems of health motive activity.

Keywords: health motive activity, informative providing, different layers of population.

111. Сиваков Д. В. Роль внеклассной физкультурно-оздоровительной работы в снижении психической напряженности первоклассников / Д. В. Сиваков // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2012. – № 2. – С. 70–72.

Аннотация. Экспериментально обоснована внеклассная физкультурно-оздоровительная работа с целью снижения психофизического напряжения учащихся первых классов.

Ключевые слова: первоклассник, физкультурно-оздоровительная работа, адаптация, психическая напряженность.

Анотація. Експериментально обґрунтована позакласна фізкультурно-оздоровча робота з метою зниження психофізичної напруженості учнів перших класів.

Ключові слова: першокласник, фізкультурно-оздоровча робота, адаптація, психічна напруженість.

Annotation. Extracurricular athletic-health work is experimentally grounded with the purpose of decline of psychophysiological tension of first-formers.

Keywords: first-former, sports-recreational work, adaptation, mental tension.

112. Степанова І. Взаємодія сім'ї і школи в організації фізкультурно-оздоровчої роботи / Ірина Степанова, Лідія Михайлова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. – № 2. – С. 74–76.

Анотація. У статті розкриті шляхи інноваційних підходів для організації процесу фізичного виховання в системі сім'я-школа, які дають можливість в ході навчального процесу підвищити рухову активність, поліпшити фізичну підготовленість і підвищити інтерес до занять фізичною культурою і спортом дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: сім'я, школа, організація фізкультурної роботи.

Аннотация. В статье раскрыты пути инновационных подходов для организации процесса физического воспитания в системе семья — школа, которые дают возможность в ходе учебного процесса повысить двигательную активность, улучшить физическую подготовленность и повысить интерес к занятиям физической культурой и спортом детей младшего школьного возраста.

Ключевые слова: семья, школа, организация физической работы.

Annotation. In the article the ways of innovative approaches are exposed for organization of process of physical education in the system of seed is school, which enable to promote motive activity, improve physical preparedness and promote interest to engaged in a physical culture and sport of children of junior school age during an educational process.

Keywords: family, school, organization of athletic work.

113. Сутула А. В. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня як ефективний засіб профілактики порушень постави в школярів / Сутула О. В., Пешкова О. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2012. – № 1. – С. 112–116.

Анотація. Представлено результати соціологічного дослідження, проведеного серед школярів міст Харків, Миколаїв, Вінниця. Результати досліджень свідчать, що в тих школах, де в режимі навчального дня використовуються фізкультурні хвилинки та фізкультурні паузи, кількість учнів з ознаками порушень постави суттєво зменшується.

Ключові слова: соціологічне дослідження, постава, профілактика, інформованість, фізкультурні хвилинки, фізкультурні перерви, режим навчального дня.

Аннотация. Представлены результаты социологического исследования, проведенного среди школьников городов Харьков, Николаев, Винница. Результаты исследования свидетельствуют о том, что в тех школах, где в режим учебного дня включаются физкультурные минутки и физкультурные паузы, количество учеников с признаками нарушений осанки существенно уменьшается.

Ключевые слова: социологическое исследование, осанка, профилактика, информированность, физкультурные минутки, физкультурные паузы, режим учебного дня.

Annotation. The article presents the results of sociological research conducted among schoolchildren of Kharkiv, Mykolaiv and Vinnytsya. The results of researches testify that in schools in which athletic minutes and athletic pauses are used in the mode of school day activities, the amount of pupils which is diagnosed the signs of violations of carriage diminishes substantially.

Keywords: research opinion, posture, prevention, knowledge, sports minutes, sports pauses, mode of school day activities.

114. Сучасні тенденції формування стану здоров'я у міських школярів / Лиходід В. С., Говорухіна Л. Г., Дейнега І. А., Клопов Р. В. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти : матеріали Всеукр. наук. конф. – Київ ; Тернопіль, 1997. – С. 97–99.

Анотація. Як свідчать дані, отримані під час обстеження 580 школярів 11-17 років динаміка фізичного розвитку дітей та підлітків в нинішньому столітті характеризується значними змінами.

Ключові слова: стан здоров'я, школярі, сучасні тенденції.

Аннотация. Как свидетельствуют данные, полученные во время обследования 580 школьников 11-17 лет динамика физического развития детей и подростков в нынешнем веке характеризуется значительными изменениями.

Ключевые слова: состояние здоровья, школьники, современные тенденции.

Annotation. As information, got during an inspection 580 schoolboys 11-17 years of loud speaker of physical development of children and teenagers in present age are characterized considerable changes, testify.

Ke words: state of health, schoolboys, modern tendencies.

115. Ткаченко С. А. Оздоровительная физическая культура как средство формирования базовых элементов учебной деятельности детей младшего школьного возраста / С. А. Ткаченко // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2011. – № 3. – С. 64.

Аннотация. Проведены исследования в начале и в конце учебного года, по результатам которых можно сделать вывод, что программа по оздоровительной физической культуре для детей с нарушениями произвольной регуляции деятельности имеет положительную динамику. Проведенный статистический анализ результатов показал значимые положительные изменения в формировании психомоторного развития и произвольной регуляции деятельности детей младшего школьного возраста, что доказывает эффективность внедрения занятий по оздоровительной физической культуре, направленной на укрепление физического здоровья и психомоторного развития детей младшего школьного возраста в массовой школе.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, физические упражнения, дети младшего школьного возраста.

Анотація. Проведені дослідження на початку і в кінці навчального року, за результатами яких можна зробити висновок, що програма з оздоровчої фізичної культури для дітей з порушеннями довільної регуляції діяльності має позитивну динаміку. Проведений статистичний аналіз результатів показав значущі позитивні зміни у формуванні психомоторного розвитку і довільної регуляції діяльності дітей молодшого шкільного віку, що доводить ефективність впровадження занять з оздоровчої фізичної культури, направленої на зміцнення фізичного здоров'я і психомоторного розвитку дітей молодшого шкільного віку в масовій школі.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, фізичні вправи, діти молодшого шкільного віку.

Annotation. Researches are conducted at the beginning and at the end of school year, to on the result of which it is possible to draw conclusion, that the program on a health physical culture for children with violations of the arbitrary adjusting of activity has a positive dynamics. The conducted statistical analysis of results showed meaningful positive changes in forming of mentally motor development and arbitrary adjusting of activity of children of junior school age, that proves efficiency of introduction of employments on a health physical culture, to directed on strengthening of physical health and mentally motor development of children of junior school age at mass school.

Keywords: health physical culture, physical exercises, children of junior school age.

116. Томенко О. А. Рівень рухової активності підлітків та шляхи його підвищення на основі використання заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування / Томенко О. А // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 3(36). – С. 19–24.

Анотація. Досліджено рівень рухової активності підлітків Сумської області та шляхи його підвищення завдяки застосуванню заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування. На практиці, загальноосвітні школи не в змозі забезпечити необхідний обсяг рухової активності, а спеціально організована фізична активність обмежується 30 хвилинами на день в основній масі школярів. Рівень рухової активності підлітків досліджуваних міст є низьким і складає близько 35 % гігієнічної норми. Для хлопців, порівняно з дівчатами, характерний вищий на 6% її рівень. Раціонально організований процес

фізичного виховання на основі використання сучасних оздоровчо-рекреаційних технологій є одним з найефективніших шляхів підвищення рухової активності школярів.

Ключові слова: рухова активність, оздоровчо-рекреаційні заняття, підлітки, школярі.

Аннотація. Исследован уровень двигательной активности подростков Сумской области и пути ее повышения посредством применения мер оздоровительно-рекреационной направленности. На практике, школы не могут обеспечить необходимое количество физической активности, а специально организованная физическая активность ограничивается 30 минутами в день у основной массы школьников. Уровень двигательной активности подростков исследованных городов является низким и составляет около 35 % гигиенической нормы. Для мальчиков, по сравнению с девочками, характерен уровень на 6% выше. Эффективно организованный процесс физического воспитания на основе использования современных оздоровительно-рекреационных технологий является одним из наиболее эффективных способов повышения двигательной активности школьников.

Ключевые слова: двигательная активность, оздоровительно-рекреационные занятия, подростки, школьники.

Annotation. The level of physical activity of Sumy region adolescents and way of its increase by applying the measures of health-improvement and recreational directivity were investigated. Schools cannot ensure the necessary quantity of physical activity in practice, and specially organized physical activity is limited to 30 minutes during the day in bulk of schoolboys. The level of the physical activity of the investigated cities adolescents is low (about 35% of hygienic standard). For the boys in comparison with the girls, this characteristic is 6 % higher. The effectively organized process of physical training on the basis of the use of contemporary health-improvement recreational technologies is one of the most effective methods of increasing the physical activity.

Keywords: moving activity, Olympic education, teenagers, schoolchildren.

117. Трачук С. В. Характеристика рухової активності хлопчиків і дівчат молодшого шкільного віку в умовах мегаполісу / Трачук С. В., Давиденко О. В. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2013. – С. 306–311.

Анотація. У статті представлені дані про зміст і енерговитрати добового режиму рухової активності хлопчиків і дівчаток 8 років, що проживають у місті Києві.

Ключові слова: рухова активність, діти молодшого шкільного віку, енерговитрати.

Аннотація. В статье представлены данные о содержании и энергозатратах суточного режима двигательной активности мальчиков и девочек 8 лет, которые проживают в городе Киеве.

Ключевые слова: двигательная активность, дети младшего школьного возраста, энергозатраты.

Annotation. *In the article information is presented about maintenance and energo expenses of day's mode of motive activity of boys and girls 8 years which live in town Kiev.*

Keywords: *motive activity, children of midchildhood, energo expenses.*

118. Учись быть здоровым / под ред. Р. Г. Жбанкова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск : Полымя, 1984. – 144 с.

Аннотація. *Розповідається о перспективах развития оздоровительной физкультуры в республике, об особенностях комплексного закаливания физическими упражнениями и природными факторами.*

Ключевые слова: *здоровье, физическая культура, программа, методика физических тренировок.*

Анотація. *Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.*

Ключові слова: *здоров'я, фізична культура, програма, методика фізичних тренувань.*

Annotation. *Told about the prospects of development of health physical education in a republic, about the features of complex making healthy physical exercises and natural factors.*

Keywords: *health, physical culture, program, method of the physical trainings.*

119. Учись быть здоровым / под ред. Р. Г. Жбанкова. – Минск : Полымя, 1979. – 128 с. : ил.

Аннотація. *Розповідається о перспективах развития оздоровительной физкультуры в республике, об особенностях комплексного закаливания физическими упражнениями и природными факторами.*

Ключевые слова: *здоровье, физическая культура, программа, методика физических тренировок.*

Анотація. *Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.*

Ключові слова: *здоров'я, фізична культура, програма, методика фізичних тренувань.*

Annotation. *Told about the prospects of development of health physical education in a republic, about the features of complex making healthy physical exercises and natural factors.*

Keywords: *health, physical culture, program, method of the physical trainings.*

120. Учись быть здоровым / под общ. ред. Р. Г. Жбанкова. – Минск : Полымя, 1991. – 174 с.

Аннотація. *Розповідається о перспективах развития оздоровительной физкультуры в республике, об особенностях комплексного закаливания физическими упражнениями и природными факторами.*

Ключевые слова: *здоровье, физическая культура, программа, методика физических тренировок.*

Анотація. Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.

Ключові слова: здоров'я, фізична культура, програма, методика фізичних тренувань.

Annotation. Told about the prospects of development of health physical education in a republic, about the features of complex making healthy physical exercises and natural factors.

Keywords: health, physical culture, program, method of the physical trainings.

121. Фадеев Б. Г. Формы организации массовых занятий физическими упражнениями и спортом детей младшего школьного возраста в условиях жилого микрорайона / Фадеев Б. Г., Кузьмичева Е. В. // Теория и практика физической культуры. – 1984. – № 10. – С. 31–33.

Аннотація. Полученные данные показали, что рекомендованные формы массовых занятий физическими упражнениями и спортом младших школьников органично вписываются в общий недельный режим занятий и отдыха детей, позволяют в основном удовлетворить их физкультурно-спортивные интересы. На эффективность предложенной системы массовых физкультурно-спортивных занятий указывают данные о существенном повышении общей работоспособности детей, улучшении их организованности, успеваемости не только по физической культуре, но и по всем школьным предметам.

Ключевые слова: организация массовых занятий, физические упражнения, дети, спорт.

Анотація. Отримані дані показали, що рекомендовані форми масових занять фізичними вправами і спортом молодших школярів органічно вписуються в загальний тижневий режим занять і відпочинку дітей, дозволяють в основному задовольнити їх фізкультурно-спортивні інтереси. На ефективність запропонованої системи масових фізкультурно-спортивних занять вказують дані про істотне підвищення загальної працездатності дітей, поліпшення їх організованості, успішності не лише з фізичної культури, але і за усіма шкільними предметами.

Ключові слова: організація масових занять, фізичні вправи, діти, спорт.

Annotation. Findings rotined that the recommended forms of mass employments organically written physical exercises and sport of junior schoolboys into the general a week's mode of employments and rest of children, allow mainly to satisfy their athletic-sporting interests. On efficiency of the offered system of mass athletic-sporting employments information specify about the substantial increase of general capacity of children, improvement of their good organization, to progress not only on physical to the culture, but also on all school objects.

Keywords: organization of mass employments, physical exercises, children, sport.

122. Федорак О. Питання індикативності оцінки фізичного стану школярів в оздоровчій фізичній культурі / Олександр Федорак // Концепція розвитку галузі

фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 2. – С. 100–105.

Анотація. Ставиться питання розробки комплексу тестів для оцінки кількісних параметрів фізичного стану учнів та нормативних результатів щодо уведених тестів, які повинні враховувати індивідуальні особливості розвитку організму дітей.

Ключові слова: тести, фізичний стан, індикативність.

Аннотация. Ставится вопрос разработки комплекса тестов для определения качественных показателей физического состояния школьников и нормативных результатов, которые должны учитывать индивидуальные особенности развития детского организма.

Ключевые слова: тесты, физическое состояние, индикативность.

Annotation. The question is being put of the complex tests' elaboration for the qualitative parameters evaluation of the schoolchildren's physical condition and the normative results of the tests introduced that should be based on the individual development features of the children.

Keywords: tests, physical condition, indicativeness.

123. Физкультурно-оздоровительная работа в школе : пособие для учителя / под ред. А. М. Шлемина. – Москва : Просвещение, 1988. – 144 с. : ил.

Аннотация. В методическом пособии отражены результаты многолетних исследований, посвященных изучению научно-практических аспектов организации двигательного режима в школах и группах продленного дня. В книге изложены основные принципы организации двигательного режима с учетом педагогических и физиологических требований.

Ключевые слова: физкультурная и оздоровительная работа в школе, организация двигательного режима, группы продленного дня.

Анотація. У методичному посібнику розкриті результати багатолітніх досліджень, присвячених вивченню науково-практичних аспектів організації рухового режиму в школах і групах продовженого дня. У книзі викладені основні принципи організації рухового режиму з врахуванням педагогічних і фізіологічних вимог.

Ключові слова: фізкультурна і оздоровча робота в школі, організація рухового режиму, групи продовженого дня.

Annotation. The results of long-term researches are reflected in a methodical manual, nauchno-prakticheskikh aspects of organization of the motive mode devoted a study in schools and groups of the prolonged day. In a book basic principles of organization of the motive mode are expounded taking into account pedagogical and physiological requirements.

Keywords: athletic and health work at school, organization of the motive mode, groups of the prolonged day.

124. Фізкультурно-оздоровча діяльність у навчально-виховній сфері та фізичне виховання : Закон України "Про фізичну культуру і спорт" // Фізичне виховання в школі. – 1996. – № 1. – С. 42.

Анотація. У навчально-виховній сфері (дошкільних виховних закладах, середніх загальноосвітніх, професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладах) фізкультурно-оздоровча робота здійснюється у поєднанні з фізичним вихованням дітей та молоді, з урахуванням стану здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку.

Ключові слова: фізичне виховання, діти, молодь, стан здоров'я, рівень фізичного та психічного розвитку.

Аннотация. В учебно-воспитательной сфере (дошкольных воспитательных заведениях, средних общеобразовательных, профессиональных учебно-воспитательных, высших учебных заведениях) физкультурно-оздоровительная работа осуществляется в сочетании с физическим воспитанием детей и молодежи, с учетом состояния здоровья, уровня физического и психического развития.

Ключевые слова: физическое воспитание, дети, молодежь, состояние здоровья, уровень физического и психического развития.

Annotation. Athletic-health work is carried out an educational educate sphere (preschool educate establishments, middle general, professional educational educate, higher educational establishments) in combination with physical education of children and young people, taking into account the state of health, level of physical and psichical development.

Keywords: physical education, to put, young people, state of zdorov''ya, level of physical and psichical development.

125. Ханжиева А. Я. Решение эколого-социальных проблем воспитания детей и подростков через "физкультурно-оздоровительное пространство" / Ханжиева А. Я. // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2009. – № 5. – С. 16–17.

Аннотация. Цель исследования – привлечь детей и подростков к физкультурно-спортивному пространству.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительное пространство, межведомственные проблемы охраны здоровья детей, реабилитационные и оздоровительные мероприятия.

Анотація. Мета дослідження – залучити дітей і підлітків до фізкультурно-спортивного простору.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчий простір, міжвідомчі проблеми охорони здоров'я дітей, реабілітаційні і оздоровчі заходи.

Annotation. The purpose of the research was to attract children and teenagers to sports-recreational activity. The sports-recreational environment created by the researchers in an educational institution was proved to facilitate independence and self-realization of school-child in recreational activity, where admission of physical culture by a child as a personal value was a positive result.

Keywords: sports-recreational environment, interdepartmental problems of children health care, rehabilitation and educational programs, introduction of health-saving and health-forming technologies.

126. Ходжаев Ш. Г. Оздоровительная физическая культура специальной направленности у детей школьного возраста с бронхиальной астмой : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Ходжаев Шавкат Гулямович ; ГЦОЛИФК. – Москва, 1991. – 22 с.

Аннотация. Разработана дифференцированная методика физических упражнений и других форм физической культуры у детей с бронхиальной астмой с учетом нарушения функции и органов дыхания.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, дети школьного возраста, бронхиальная астма.

Анотація. Розроблена диференційована методика фізичних вправ і інших форм фізичної культури у дітей з бронхіальною астмою з урахуванням порушення функції і органів дихання.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, діти шкільного віку, бронхіальна астма.

Annotation. The differentiated method of physical exercises and other forms of physical culture is developed for children with bronchial asthma taking into account a parafunction and breathing organs.

Keywords: health physical culture, children of school age, bronchial asthma.

127. Холодный А. И. Некоторые аспекты летнего оздоровления школьников / Холодный А. И. // Физическое воспитание студентов. – 2010. – № 2. – С. 128–132.

Аннотация. Рассмотрены аспекты оздоровления школьников во время летних каникул в учреждениях системы образования Харьковской области. Исследованием установлено, что отмечается общая тенденция к увеличению количества школьников, которые летом оздоровились в учреждениях системы образования. Однако отмечается общее уменьшение количества оздоровительных учреждений, в частности уменьшение сети профильных оздоровительных учреждений, учреждений труда и отдыха, учреждений для детей с девиантным поведением. В основном, оздоровление школьников летом, в том числе и детей льготного контингента, происходит в учреждениях образования дневного типа пребывания.

Ключевые слова: школьники, отдых, летние каникулы, учреждения образования, оздоровление.

Анотація. Розглянуто аспекти оздоровлення школярів під час канікул влітку у закладах системи освіти Харківській області. Дослідженням встановлено, що змінюється загальна тенденція до збільшення кількості школярів, що оздоровилися улітку в закладах системи освіти. Однак, відбувається загальне зменшення кількості оздоровчих закладів, зокрема зменшення мережі профільних оздоровчих закладів, закладів праці та відпочинку, установ для дітей з девіантною поведінкою. В основному оздоровлення школярів улітку, в тому числі і дітей пільгового контингенту, відбувається у закладах та установах освіти денного типу перебування.

Ключові слова: школярі, відпочинок, канікули улітку, установи освіти, оздоровлення.

Annotation. *The aspects of making healthy schoolboys are considered during summer vacations in establishments of the system of formation Kharkov's region. A general tendency is marked to the increase of amount of schoolboys in summer health establishments of the system of education. The general diminishing of amount of health establishments is marked. The network of type health establishments diminishes, establishments of labour and rest, establishments for children with deviant behavior. In most cases making healthy of schoolboys a summer takes place in establishments of formation of daily type of stay.*

Keywords: *schoolboys, rest, summer vacations, establishments of education, making healthy.*

128. Цьось А. Технологія формування інтересу школярів до фізкультурно-оздоровчої діяльності / Цьось А., Кравчук Я., Войнаровська Н. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Львів, 2006. – С. 96 – 97.

Анотація. *Формування інтересу до фізкультурно-оздоровчої діяльності у дітей потребує цілеспрямованої та системної діяльності вчителя, яка включає формування спеціальних знань, практичну діяльність учнів та створення позитивного емоційного фону.*

Ключові слова: *технологія, формування, інтерес, школярі, оздоровча діяльність.*

Аннотация. *Формирование интереса к физкультурно-оздоровительной деятельности у детей нуждается в целеустремленной и системной деятельности учителя, которая включает формирование специальных знаний, практическую деятельность учеников и создание позитивного эмоционального фона.*

Ключевые слова: *технология, формирование, интерес, школьники, оздоровительная деятельность.*

Annotation. *Forming of interest to athletic-health activity at children needs purposeful and system activity of teacher, which includes forming of the special knowledges, practical activity of students and creation of positive emotional background.*

Keywords: *technology, forming, interest, schoolboys, health activity.*

129. Чеховська Л. Інноваційні підходи організації спортивно-оздоровчої роботи зі школярами (на прикладі Польщі) / Чеховська Л., Зайдовий П. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали III Межрегіон. наук.-практ. конф. – Львів, 2002. – С. 58–59.

Анотація. *Метою роботи є пошук нових форм організації позаурочної спортивно-оздоровчої роботи зі школярами.*

Ключові слова: *організація спортивної роботи, школярі, Польща.*

Аннотация. *Целью работы является поиск новых форм организации внеурочной спортивно-оздоровительной работы со школьниками.*

Ключевые слова: *организация спортивной работы, школьники, Польша.*

Annotation. *The purpose of work is a search of new forms of organization extracurricular sporting health work with schoolboys.*

Key words: organization of sporting work, schoolboys, Poland.

130. Чиженок Т. М. Оцінка виконання випробувань фізкультурно-оздоровчого комплексу "Крок до здоров'я" учнями 16–17 років / Чиженок Т. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2009. – № 8. – С. 162 – 164.

Анотація. Надана оцінка виконання нормативів фізкультурно-оздоровчого комплексу і визначений рівень фізичного здоров'я учнів старшого шкільного віку.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчий комплекс, знання, обсяг рухової активності, фізичний розвиток, фізичне здоров'я.

Аннотація. Дана оценка выполнения нормативов физкультурно-оздоровительного комплекса и выявлен уровень физического здоровья учащихся старшего школьного возраста.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительный комплекс, знания, объем двигательной активности, физическое развитие, физическое здоровье.

Annotation. The estimation of implementation of norms of athletic-health complex is given and a physical health of student level is exposed senior school age. Parameters of volume of a week motor performance of girls and young men of 16-17 years answered a low level.

Keywords: athletic-health complex, knowledge's, volume of motive activity, physical development- physical health.

131. Чухров Г. В. Подготовка детей к школьному режиму с применением физкультурно-оздоровительных мероприятий / Чухров Г. В., Сагалаков Л. Н. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. докл. IV Всесоюз. конф. – Москва, 1991. – Ч. 2. – С. 280–281.

Аннотація. С целью улучшения адаптации детей к школьному режиму проведена физкультурно-оздоровительная работа со старшими и подготовительными группами в детских садах в течение двух лет.

Ключевые слова: дети школьный режим, мероприятия.

Анотація. З метою кращої адаптації дітей до шкільного режиму проведена фізкультурно-оздоровча робота зі старшими і підготовчими групами в дитячих садках протягом двох років.

Ключові слова: діти шкільний режим, заходи.

Annotation. With the purpose of the best adaptation of children to the school mode athletic-health work is conducted with senior and preparatory groups in child's gardens during two years.

Keywords: children are the school mode, measures.

132. Шамардіна Г. Елементи тенісу на уроках фізичної культури як шлях удосконалення оздоровчої роботи з дітьми молодшого шкільного віку / Галина Шамардіна, Людмила Шуба // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 6(115). – С. 46–48.

Анотація. Приділено особливу увагу градації навчальних годин навчального матеріалу та поділу його впродовж усього навчального року, використанню методів і принципів, технічних засобів, різновиду спортивного обладнання.

Ключові слова: методика навчання, елементи тенісу, молодший шкільний вік, навчальні години, спортивне обладнання, авторська методика.

Аннотация. Уделено особое внимание градации учебных часов обучаемого материала и распределению его на протяжении всего учебного года, использованию методов и принципов, технических средств, разнообразию спортивного оборудования.

Ключевые слова: методика обучения, элементы тенниса, младший школьный возраст, учебные часы, спортивное оборудование, авторская методика.

Annotation. In the article we look through the academic hour's gradation and distribution of material during the school year, using of methods and concepts, gadgetry, different sport equipment.

Keywords: methods of teaching, tennis elements, primary school, the academic hour's, sport equipment, author's methodology.

133. Шаповал В. М. Вплив фізкультурно-оздоровчих занять засобами футболу на рівень розумової працездатності школярів 5–6 класів / Шаповал В. М. // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України : матеріали XII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених з міжнар. участю. – Суми, 2012. – Т. 1. – С. 259–262.

Анотація. У статті розглянуто питання щодо впливу фізкультурно-оздоровчих занять з футболу на рівень розумової працездатності школярів 5-6 класів. Визначено показники продуктивності і точності уваги школярів, їх розумові здібності на початку та в кінці навчального року.

Ключові слова: оздоровчі заняття, футбол, розумова працездатність, школярі.

Аннотация. В статье рассмотрен вопрос относительно влияния физкультурно-оздоровительных занятий по футболу на уровень умственной работоспособности школьников 5-6 классов. Определены показатели производительности и точности внимания школьников, их умственные способности в начале и в конце учебного года.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, футбол, умственная работоспособность, школьники.

Annotation. In the article a question is considered in relation to influence of athletic-health employments after football on the level of mental capacity of schoolboys 5-6 classes. Certainly indexes of the productivity and exactness of attention of schoolboys, their mental abilities at the beginning and at the end of school year.

Keywords: health employments, football, mental capacity, schoolboys.

134. Шаповал В. Динаміка психофункціональних показників школярів 11–12 річного віку на оздоровчих заняттях з елементами футболу / Віталій Шаповал // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2012. – № 2. – С. 58–61.

Анотація. У статті розглянуто питання про вплив фізкультурно-оздоровчих занять з футболу на рівень розумової працездатності школярів 5-6 класів.

Виявлені показники продуктивності і точності уваги школярів, їх розумові здібності на початку і наприкінці навчального року. Досконалий аналіз дозволив визначити динаміку підвищення рівня розумової працездатності і ефективності занять оздоровчої спрямованості засобами футболу на організм дитини.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі заняття, футбол, розумова працездатність, школярі.

Аннотація. *В статье рассмотрен вопрос о влиянии физкультурно-оздоровительных занятий по футболу на уровень умственной работоспособности школьников 5-6 классов. Выявлены показатели продуктивности и точности внимания школьников, их умственные способности в начале и конце учебного года. Совершенный анализ позволил определить динамику повышения уровня умственной работоспособности и эффективности занятий оздоровительной направленности средствами футбола на организм ребенка.*

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные занятия, футбол, умственная работоспособность, школьники.

Annotation. *The article touches upon the impact of sports and health-improving classes in football on the level of mental activity of 5 - 6 form pupils. The indexes of productivity and accuracy of pupils' attention and their mental abilities at the beginning and the end of school year have been determined. This analysis allowed to determine the dynamics of the mental capacity level and effectiveness of health orientation classes by means of football for child's organism.*

Keywords: *sports and health-improving classes, football, mental activity, pupils.*

135. Шиян О. Науково-методичні основи реалізації оздоровчої програми фізичного виховання молодших школярів / Олена Шиян // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2001. – Вип. 5, т. 1. – С. 274–276.

Анотація. *Сучасні умови життя пред'являють високі вимоги до фізичного рівня розвитку. Питання виокремлення засобів і методів для реалізації оздоровчих програм фізичного виховання молодших школярів є дуже актуальним.*

Ключові слова: оздоровчі програми, фізичне виховання, молодші школярі.

Аннотація. *Настоящие условия жизни предъявляют высокие требования к физическому уровню развития. Вопросы выделения средств и методов для реализации оздоровительных программ физического воспитания младших школьников является очень актуальным.*

Ключевые слова: оздоровительные программы, физическое воспитание, младшие школьники.

Annotation. *Present condition of life makes high demands of the physical development level, capacity for work and functional state of children's organisms. The questions of selection of means and methods of physical training, directed to receive maximum healthy effect by physical training at the younger school age, acquire special meaning, because exactly at the age of 7-10 the foundation of human health is laid.*

Keywords: *health programs, physical education, junior schoolboys.*

136. Шкирьянов Д. Э. Методика физкультурно-оздоровительных занятий на дорожке здоровья с музыкальным сопровождением для детей 11–13 лет в условиях детского реабилитационно-оздоровительного центра / Шкирьянов Д. Э. // Мир спорта. – 2013. – № 1(50). – С. 53–60.

Аннотация. Низкий уровень научно-методического обеспечения физического воспитания в детских реабилитационно-оздоровительных центрах Республики Беларусь актуализирует необходимость совершенствования существующих и разработки новых форм и методик физкультурно-оздоровительных занятий со школьниками, учитывающих специфику работы данных учреждений. В статье представлены содержание и эффективность методики занятий на дорожке здоровья с музыкальным сопровождением физической нагрузки для детей 11-13 лет в условиях детского реабилитационно-оздоровительного центра.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, методика, физическое воспитание.

Анотація. У статті представлені зміст і ефективність методики занять на доріжці здоров'я з музичними супроводом фізичного навантаження для дітей 11-13 років в умовах дитячого реабілітаційно-оздоровчого центру.

Ключові слова: оздоровчі заняття, методика, фізичне виховання.

Annotation. Low level of scientific and methodical ensuring physical training in the children's rehabilitation and improving centers of Republic of Belarus staticizes need of improvement existing and development of new kits and techniques of sports and improving occupations with school students considering specifics of work of data of establishments. The contents and efficiency of a technique of occupations are presented in article on a health path with musical maintenance of physical activity for children of 11-13 years in the conditions of the children's rehabilitation and improving center.

Key words: health employments, method, physical education.

137. Шулікін Д. Змагання, що зміцнюють фізичне і моральне здоров'я: [фінальний тур II Всеукраїнського фестивалю "Нащадки козацької слави"] / Шулікін Д. // Фізичне виховання в школі. – 2007. – № 5/6. – С. 11 – 12.

Анотація. Багатьох хвороб, що діагностують сьогодні у старшокласників можна було б уникнути, займаючись фізкультурою. Метою змагань школярів «Козацький гарт», які вже другий рік поспіль проводить Міністерство освіти і науки України, є формування здорового способу життя, підвищення соціальної активності й зміцнення здоров'я дітей, залучення школярів до фізичної культури. Змагання також містять елементи патріотичного виховання.

Ключові слова: змагання, фізичне, моральне здоров'я.

Аннотация. Целью соревнований школьников «Казацкая закалка», которые уже второй год подряд проводит Министерство образования и науки Украины является формирование здорового образа жизни, повышения социальной активности и укрепления здоровья детей, привлечения школьников к физической культуре. Соревнования также содержат элементы патриотического воспитания.

Ключевые слова: соревнование, физическое, моральное здоровье.

***Annotation.** Many illnesses which diagnose it is today possible it would be to avoid at senior pupils, engaged in physical education. By the purpose of competitions of schoolboys the «Cossack tempering», which already the second year conducts Department of education and science of Ukraine in succession, there is forming of healthy appearance life, increase of social activity and strengthening of health of children, bringing in of schoolboys to the physical culture. Competitions contain the elements of patriotic education also.*

***Keywords:** competition, physical, moral health.*

138. Щинов О. Є. Нормування фізичних навантажень в рекреаційно-оздоровчих походах школярів / Щинов О. Є. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали регіон. наук.-практ. конф. – Львів, 1998. – С. 56–57.

***Анотація.** Експериментально доведені оптимальні та допустимі норми ваги рюкзака для школярів 12-15 років в залежності від власної ваги дозволяють диференційовано підходити до вирішення оздоровчих завдань під час одноденних походів.*

***Ключові слова:** фізичні навантаження, похід, школярі.*

***Аннотация.** Экспериментально определены оптимальные и допустимые нормы веса рюкзака для школьников 12-15 лет в зависимости от собственного веса, которые позволяют дифференцированно подходить к решению оздоровительных задач во время однодневных походов.*

***Ключевые слова:** физические нагрузки, поход, школьники.*

***Annotation.** The optimum and possible norms of weight of backpack are experimentally certain for schoolboys 12-15 years depending on own weight, which allow it is differentiated to go near the decision of health tasks during one-day hikes.*

***Key words:** physical loadings, hike, schoolboys.*

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Андрєєва О.	1-4	Єжова О. О.	33
Артимович О. І.	5	Жданова О.	39
Астахов А. І.	6	Жевага С.	41
Ахаєв А. В.	108	Жук Г.	42
Ахмеди Д. В.	7	Жукотинський К.	43
Бабій А.	15	Зайдовий П.	129
Бажуков С. М.	8	Іщенко О.	44
Баранов Д.	73	Кардялис К. К.	45
Бардин А. Р.	55	Кириленко Л.	49
Богданов Г. П.	9	Кіндзера А.	46,47
Боднар І.	46	Кіприч С. В.	48
Боднар З.	10	Кісельов А.	50
Большакова М. В.	105	Клопов Р. В.	114
Бондар Т. С.	11	Коберник О.	54
Бондарь Т.	12	Коваленко І. М.	51
Борисова О.	49	Ковальова Н.	52
Брыль А. П.	69	Ковров Я.	78
Булгаков О. І.	13	Когут І. О.	53
Бутенко Г.	28,29	Козловський А. В.	55
Бухвальтер Ю. О.	105	Костикова С.	56-58
Васіков П.	15	Коцан І. Я.	59
Васкан І. Г.	14	Кравцов В. П.	60
Власюк Г. І.	16,17	Кравчук Я.	128
Вовканич Л.	37,38	Кривчикова Е. Д.	60
Войнаровська Н.	128	Крук М.	61
Волчок І. П.	18	Круцевич Т.	62,63
Воробйова А.	19,20	Кузьмичева Е. В.	121
Гакман А.	1,21	Кулаков К.	50
Гасюк І. Л.	22	Кутьин І. В.	104
Гладушкін В.	23	Куц О. С.	64-66
Глоба Г. В.	24	Леонов О.	67,68
Говорухина Л. Г.	69	Леонова В. А.	64
Головач І. І.	27,28	Лиходед В. С.	69
Гонтаровська Н.	83	Маляр Е. І.	95
Гончарова Н.	28,29	Мандюк А.	70
Граф А. Г.	30	Мар'єва О.	72
Грейда Н. Б.	31,32	Маринич В. Л.	73
Гуменна О. А.	33	Марченко В.	53,71
Гусев Е. Ф.	34	Мацкевич Н.	74
Давиденко Е. В.	35,117	Медведев В.	75
Дейнега І. А.	114	Мельник Т. Ф.	89
Дейнеко А. Х.	36	Мельникова І. Д.	76
Джангобекова Х.	37,38	Михайленко Ю.	78

Михайлова В. И.	77	Сагалаков Л. Н.	131
Михайлова Л.	112	Сайнчук О. М.	109
Мицкан Б.	79	Свістельник І.	110
Млинко О.	80	Семененко В. П.	35
Мокринська Л.	81	Сиваков Д. В.	111
Москаленко М.	82	Славітяк О.	50
Москаленко Н.	83-88	Сосіна В.	94
Мудрик С. Б.	89	Степанова І.	112
Музика Ф.	37	Сутула О. В.	113
Мысова Л. Н.	76	Ткаченко С. А.	115
Навроцький Е.	90	Томенко О. А.	116
Напрасник І.	15	Трачук С. В.	117
Нестерова Т.	94	Усиченко В.	29
Никитин Б. П.	92	Фадеев Б. Г.	121
Никитина Л. А.	92	Фандікова Л.	42
Новікова Г.	93	Федорак О.	122
Овчинникова Н.	94	Ханжиева А. Я.	125
Огниста К. М.	95	Ходжаев Ш. Г.	126
Огнистый А. В.	95	Холодный А. И.	127
Озарук В.	96,97	Цьось А.	128
Омельченко Т.	98,99	Чернявський М.	3
Осипенко Е. В.	100-102	Чеховська Л.	39
Пашин А. А.	103	Чиженок Т. М.	130
Пешкова О. В.	113	Чухров Г. В.	131
Попов С. Н.	104	Шамардіна Г.	132
Почебыт И. Н.	105	Шаповал В. М.	133,134
Презлята Г.	79	Шиян О.	135
Решетилова В.	78	Шкирьянов Д. Э.	136
Ріпак М.	10	Шостак О. В.	48
Розпутняк Б. Д.	106	Шуба Л.	132
Романов К.	73	Шулікін Д.	137
Ромбай О. И.	107	Щинов О. Є.	138
Ружи́ло О. В.	64		
Русанов В. П.	108		

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Оздоровча рухова активність школярів

Анотований
бібліографічний покажчик
трьома мовами

Укладач – Ірина Свістельник